

کلمه گیلکی	مثال گیلکی	کلمه فارسی	مثال فارسی
آ	آ مأمود خورم آدمه	آقا	آقا محمود آدم خوبی است
آب دأن درم	گولانا آب دأن درم	دارم آب می‌دهم	دارم به گل‌ها آب می‌دهم
آبدؤ	آبدؤ کشئن دره	خمیازه	او خمیازه می‌کشد
آج	آج باورده	سیری‌ناپذیر	سیری‌ناپذیر است
آجور	آجور دیفار جا کفتن دره	آجر	آجر دارد از دیوار می‌افتد
آخربسر	من کی دائم آخربسر وا بئای می‌ویجا	سرانجام	من که می‌دانم سرانجام باید نزد من بیایی
آخریس	شانامه آخریس خوشه	پایان	پایان شاهنامه خوش است
آدم-نفر	شیمی آدم -نفران کوئای ایسائید؟	عضو	اعضای شما کجا هستند؟
آشخال جابه	آشخالنا تاود آشخال جابه	سطل زباله	زباله‌ها را داخل سطل زباله بینداز
آلاخان والاخان	آلاخان والاخانی جا بئتره	دربه‌در	از دربه‌دری بهتر است
آها	آها، منم آیم	بله	بله، من هم می‌آیم
آهین	می‌دوکان آهین پورد ورنه	آهن	مغازه من کنار پل آهنی است
آوج	هرچی زنگ بزئم آوجا ندا	جواب	هر چه زنگ زدم جواب نداد
ارجئن ارجئن	کاغذانا همه ارجئن ارجئنا کوده	ریز ریز	تمام کاغذها را ریز ریز کرد
ای	ای میلیون تومون پول خایم	یک	یک میلیون تومان پول لازم دارم
ای فچم	ترا بیدینم ای فچم مایه دهم	بسیار زیاد	تو را ببینم بسیار زیاد می‌بوسم
ای وخت	ای وخت پور ترا خاستیم	زمانی	زمانی تو را خیلی می‌خواستم
ای ور	آن رختان هرتا ای ور گفته	یک گوشه	هرکدام از لباس‌هایش یک گوشه افتاده است
ای وری	ا تابلو چی ره ای وری نه؟	کج	برای چه این تابلو کج است؟
ای ینم	ای ینم سیبیشکا مرا فادی؟	یک مشت	یک مشت تخمه آفتابگردان به من می‌دهی؟
ایتا	ایتا کاغذ مرا فادن	یک	یک کاغذ به من بده
ایجانا	من و میعاد ایجانا بوشوئیم بیرون	با هم	من و میعاد با هم بیرون رفتیم
ایدانه	ایدانه کوئی خایم	یک عدد	یک عدد کدو می‌خواهم
ایدفا	ایدفا باموم شیمی خانه	یک بار	یک بار به خانه شما آمدم

ایدفائی	ناصر ایدفائی بامو اوتاق ۲ دۆرۆن	ناگهان	ناصر ناگهان داخل اتاق آمد
ایدقه	ایدقه بئس	یک دقیقه	یک دقیقه صبر کن
ایرۆز	ایرۆز دئه بمانسته می تعطیلی-یان تۆمانا به	یک روز	یک روز دیگر مانده تا تعطیلاتم تمام شود
ایزه	ایزه بۆشو اۆشنتر	کمی	کمی آن طرفتر برو
ایسأید	دیشب همه أمی خانه ایساید	بودند	همه دیشب خانه ما بودند
ایستۆل	أشان چۆب ۲ جا ایستۆل چأکۆنید	صندلی	آن‌ها از چوب صندلی می‌سازند
ایسم	تی ایسم چیسه؟	نام	نام تو چیست؟
ایسید؟	شۆمان چن نفر ایسید؟	هستید؟	شما چند نفر هستید؟
ایسکمو	بۆشو دۆکان دۆتا ایسکمو بیهین	بستنی یخی	برو مغازه دو عدد بستنی یخی بخر
ایشتاو	های أمرأ ایشتاو دیهه	هشدار	مدام به ما هشدار می‌دهد
ایشتاوی	ایشتاوی چی گمه؟	می‌شنوی	می‌شنوی چه می‌گوییم؟
ایششه	ایششه، لانتی	اه (لفظ تنفر)	اه، مار
ایشماردن	می زای ایشماردنا نأنه	شمارش	بچه من شمارش بلد نیست
ایشکۆر	کیشکائان ۲ رئم ایشکۆر فۆکۆن	خرده‌برنج	برای جوجه‌ها هم خرده‌برنج بریز
ایشکنئن	چی-یا ایشکنئن دري؟	شکستن	داری چه چیزی را می‌شکنی؟
ایمرۆ	ایمرۆ بۆشۆم کیتابخانه	امروز	امروز به کتابخانه رفتم
اینسان	اینسان بۆبۆ	انسان	انسان باش
ایوار ایوار	...ایوار ایوار شئطان مرأ گه	گهگاه	...گهگاه شیطان به من می‌گوید
ایواردم	ایواردم وا بشم بازار	یک بار دیگر	یک بار دیگر باید به بازار بروم
ایوارکی	ایوارکی بۆگۆ نأیم ترأ راحتأ کۆن	به یک باره	به یک باره بگو نمی‌آیم خودت را خلاص کن
ایبیچم	گۆش نۆکۆنی ایبیچم ترأیا	برخورد تندی می‌کنم	توجه نکنی برخورد تندی با تو می‌کنم
ایبیچه	ایبیچه یلا مه ره دۆکۆن	کمی	کمی یلو برای من بریز
ایچی	ایچی خأیم ترأ بگم	یک چیز	یک چیز می‌خواهم به تو بگویم
اوتاق	می اوتاق کۆیتأ ایسه؟	اتاق	اتاق من کدام یک است؟
اۆدۆشتن	سۆمبۆر ۲ مأنستن أمی خۆنا اۆدۆشتن درید	مکیدن	مانند زالو دارند خون ما را می‌دوشند

اورشين	كترايا اوسادم قاتوقا اورشين بزئم	هم زدن	كفگير چوبى را برداشتم خورش را هم زدم
اوسان	قاقوشاقانا اوسان باور	بردار	قاشقها را بردار بياور
اوسه كود	ا كيتابا كي اوسه كود؟	فرستاد	اين كتاب را چه كسى فرستاد؟
اوشان	اوشان كيسيد؟	آنها	آنها كيسند؟
اوشكوفت	آب مرا اوشكوفت	در گلو گير كرد	آب در گلويم گير كرد
اون	اون چيسه؟	آن	آن چيست؟
اويآ	مهين كياف اويآ نها	آنجا	كيف مهين آنجا است
اوچين	تي كيتابانا اوچين	جمع كن	كتابهايت را جمع كن
اوكونف	امه ره اوكونف دره	شگون	براى ما شگون دارد
ا	شوقاژا چاكودي؟	را	شوقاژ را تعمير كردى؟
اتو	اتو نيه	چنين	چنين نيست
اجور	اجور چي-يان مرا حالي نيه	اينگونه	اينگونه چيزها را متوجه نمىشوم
اذب	مي برار اذبه	مجرد	برادرم مجرد است
اراييم	اراييم بيا	اينطرف هم	اينطرف هم بيا
ارسو	تي ارسوتانا ياكون	اشك	اشكهايت را پاك كن
ازازيل	ا ازازيل زاكانا فاندرا	بسيار شيطان	اين بچههاى بسيار شيطان را نگاه كن
اسباب	اييچه اسباب باورم بوخوري؟	خوراكي	كمى خوراكي بياورم بخورى؟
اشان	اشان كي امون دريد كيسيد؟	ايشان	ايشان كه دارند مىآيند چه كسانى هستند؟
اشبل	مائي اشبل مرا كوكو چاكونيدي	تخم ماهى	با تخم ماهى كوكو درست مىكنند
اغوز	اغوز خوري؟	گردو	گردو مىخورى؟
الوغ	باغ من ايتا الوغ بيدم	عقاب	در باغ يك عقاب ديدم
الو	جه وس هوا سرده امي دهنا الوو بيرون ايه	بخار	از بس هوا سرد است از دهان ما بخار خارج مىشود
الباقي	شير الباقي-يا دوكون جا دورون	باقى مانده	باقى مانده شير را داخل ظرف بريز
النگ	مرا النگ بزه بكفتم	پشت پا	به من پشت پا زد افتادم
امان	امان دو نفرم	ما	ما دو نفر هستيم

أمؤن	ورزشگا جا أمؤن درم	آمدن	دارم از استادیوم می آیم
أمبست	أ دؤغ پؤر أمبسته	غلیظ	این دوغ خیلی غلیظ است
أمرأ	من تی أمرأ آیم	با	من با تو می آیم
أمی	شؤمانم أمی أمرأ آئیدی؟	ما	شما هم با ما می آید؟
أن	أن چیسه؟	این	این چیست؟
أندیفه	أ ساعت چارصد تؤمؤن أندیفه دأره؟	ارزش	این ساعت چهارصد تومن ارزش دارد؟
أنگاره	چی ره أئقد أنگاره بیده-ئی؟	تدارک	برای چه این قدر تدارک دیده ای؟
أوانگاره	هأچین أمه ره أوانگاره بیده-ئیم	دردسر	بیخود برای خودمان دردسر درست کردیم
أوری	می کافشینأ أوری؟	می آوری	کاپشن من را می آوری؟
أولی	تی أولی زاکه؟	اول	فرزند اولت است؟
أویر	می ساعتأ أوبرأ کؤدم	گم	ساعتم را گم کردم
أویستی	أشان دؤتا أویستی-یا مأنیدی	هوو	این دو نفر مانند هوو هم هستند
أیا	تی کیلیدانأ آیا بنا بؤم	این جا	کلیدهایت را این جا گذاشته بودم
أیاز	أیاز بینیشته گؤلان ^۲ سر	شبم	شبم روی گل ها نشسته است
أیچ	أن خؤج أیچه	بی مزه	این گلابی وحشی بی مزه است
أژدم	تی پلا أژدمه	بسیار شور	پلو تو بسیار شور است
أکه	أکه تأنیم بازی بؤکؤنیم؟	چه وقت	چه وقت می توانیم بازی کنیم؟
بأور	بؤشؤ می کیفأ بأور	بیاور	برو کیفم را بیاور
بؤبؤسته	أ پلا دئه بؤبؤسته	آماده	این پلو دیگر آماده است
بؤبؤسته	چی بؤبؤسته؟	شده است	چه شده است؟
بؤبؤسته	مهسا مرد ^۲ ره بؤبؤسته	شوهر کردن	مهسا شوهر کرد
بؤرسفته	می کیف ^۲ بند بؤرسفته	پاره شد	بند کیفم پاره شد
بؤرسن	دئه بؤرسن	تمام کن	دیگر تمام کن
بؤق	ماشین ^۲ شیشه بؤق بؤکؤده	بخار	شیشه ماشین بخار کرده است
بئس	ایمشبأ أمی خانه بئس	بمان	امشب را در خانه ما بمان
بئس	اییچه بئس	صبر کن	کمی صبر کن
بئگان	هؤیأ بئگان	بیفکن	همان جا بیفکن

باتم	آخربسر خو باتمأ فارسأ	سزای عمل	او در انتها به سزای عملش رسید
بار بامؤئید	گیلکان نترس بار بامؤئید	تربیت شده‌اند	گیلک‌ها شجاع تربیت شده‌اند
باش	خو پيله برارأ باشه	پیروز	بر برادر بزرگاش پیروز است
باقي بمأنسته	أنّ باقي بمأنسته ' چي بؤكؤنم؟	باقی‌مانده	باقی‌مانده این را چه کنم؟
بال	مي بالأ بيگير	دست	دستم را بگیر
بال زن	أنّ پئر أنا بال بزه	حمایت کردن	پدرش از او حمایت کرد
بالاخا	أمي بالاخا ويريشته	هواخواه	به هواخواهی ما برخاست
بامؤخته	بامؤخته آدمأ همه دؤس دأريدي	با ادب	آدم با ادب را همه دوست دارند
بامؤختي	اوشاني كي بؤگؤفتمه بامؤختي؟	یاد گرفتن	آن‌هایی که گفتم را یاد گرفتی؟
بیه	آگه أتؤ بیه	باشد	اگر چنین باشد
بیه	من گب خبربري نؤكؤنم هرچي خأيه بیه بدأ بیه	بشود	من خبرچینی نمی‌کنم هرچه می‌خواهد بشود بگذار بشود
بتپسته	يخچال أسابّ جأ بتپسته-يه	پر	یخچال پر از وسایل است
بج	ایمسال بج گیرانأ بؤسته	برنج	امسال برنج گران شده است
بجار	آگه کاري نؤكؤنيم أمي بجاران همه دس جه شيدي	شالیزار	اگر کاری نکنیم تمام شالیزارهای مان از دست می‌روند
بجارکار	بجارکار كؤدن دره	کشاورزی (در شالیزار)	در شالیزار کشاورزی می‌کند
بجاوسته	کي خو بجاوسته آدامسأ تاودأ خیابانّ دؤرون؟	جویده	چه کسی آدامس جویده‌اش را در خیابان انداخت؟
بجسته	مي دسّ رگ بجسته	برجسته	رگ دستم برجسته شد
بخألي	بخألي آخري سال بیه	به گمانم	به گمانم سال آخر باشد
بدأ	بدأ بيدنيم چي تأنم بؤكؤنم	بگذار	بگذار بینم چه می‌توانم بکنم
بدگیل	أ ويلايان چندي بدگیل ايسيد	زشت	این ویلاها چقدر زشت هستند
برأر	مي برار بؤشؤ ايجباري	برادر	برادرم به سربازی رفته است
برار زن	أفشينّ برارزن مي ريفئقه	زن برادر	زن برادر افشین با من دوست است
برارزا	مي برارزا بؤشؤ مڈرسه	برادرزاده	برادرزاده‌ام به مدرسه رفته است
بردن	تقي زن بيرده	ازدواج (با زن)	تقی زن گرفته است
برسه	أ خورمالوئان برسه	پخته	این خرمالوها پخته است

بزن بزن	ديرو آمي كوچه سر بزن بزن بو	درگيري	ديروز سر كوچه ما درگيري بود
بسته	بسته كوني؟	شرط	شرط مي بندي؟
بسر تاودا	مآمد مرا بسر تاودا بشم بانك	ياداوري كرد	محمد به من ياداوري كرد به بانك بروم
بسر دكفتم	بسر دكفتم ايمسال بشم دانشگا	تصميم گرفتم	تصميم گرفتم امسال به دانشگاه بروم
بسجي	بسجي كي ايم	به طور قطع و يقين	به طور قطع و يقين مي آيم
بشكفت	ورف سينگيني جا ا دار بشكفت	شكست	اين درخت از سنگيني برف شكست
بل	ان بل بل گوشا فاندرا	پهن و درشت	گوش هاي پهن و درشت اش را نگاه كن
بمانستم	دئه بمانستم	از يا افتادم	ديگر از يا افتادم
بمانسته	ا نان بمانسته-يه	بيات	اين نان بيات است
بمرده	كوړونا واسي داني چن نفر بمرده؟	مرده	به خاطر کرونا مي داني چند نفر مرده است؟
بنا اوسان	آدم وا خو بنا اوسانا بدانه	راه و روش زندگي	آدم بايد راه و روش زندگي خودش را بداند
بندام	بندام آدم مرا نواسي نيشتن	بدنام	با آدم بدنام نبايد ارتباط داشت
بنماسته	خورا امرا بنماسته	نشان داد	خودش را به ما نشان داد
بنه	تي ماشينا هيا بنه	بگذار	ماشينات را همين جا بگذار
به	ا راديو چاكوده به؟	مي شود	اين راديو درست مي شود؟
به زرف	پيله-يا به زرف بزه زمين بشكنه	محكم	نعلبكي را محكم به زمين زد شكست
به فسكا دا	امرا به فسكا دا	لو داد	ما را لو داد
بي	تو ناصر امرا بي	بودي	تو با ناصر بودي
بي	مي امرا ريفتقا بي؟	مي شوي	با من دوست مي شوي؟
بي شناق	بعضي-يان پور بي شناقيد	حق شناس	بعضي ها خيلي حق شناس هستند
بي يا	گيلان بجاران همه بي يا بوستن دره	نابود	تمام شاليزارهاي گيلان دارد نابود مي شود
بي پوشت	خودا بوكونه هي كس بي پوشت نيه	تنها	خدا كند هيچ كس تنها نباشد
بي چنگ و مؤشت	آدم نو ا بي چنگ و مؤشت بيه	بي عرضه	آدم نبايد بي عرضه باشد
بياره	هركي وا بياره خو گبا بزنه	جرات كند	هر كس بايد جرات كند سخن خود را بگويد

بیافتي	وأمج ولکي بیافتي	پیدا کردی	جستجو کن شاید پیدا کردی
بیبیشته	بیبیشته بج خایم	سرخ شده	برنج سرخ شده می‌خواهم
بیجیر	بیأ بیجیر	پایین	بیا پایین
بیروڼ	بوښو بیروڼ	بیرون	برو بیرون
بیسپاردم	مرجانأ بیسپاردم	سفارش کردم	به مرجان سفارش کردم
بینا کوډه	سعید دیرو تا هسأ بینا کوډه درز خأندن	شروع کرد	سعید از دیروز تا حالا شروع کرده درس بخواند
بینیش	أیأ بینیش	بنشین	اینجا بنشین
بینیوېشته-کس	أ کیتاب^ بینیوېشته-کس کیسه؟	نویسنده	نویسنده این کتاب چه کسی است؟
بیچه-ئي	او کوڼوسأ بیچه-ئي؟	چیدی	آن ازگیل را چیدی؟
بیگيغت	مي یولا بیگيغت	گرفت	پولم را گرفت
بسر	چار ما بسر وا بشم پاریس	در میان	چهار ماه در میان باید به پاریس بروم
بچمسته	أنقد بچارکار بوکودد أشان^ کمر بچمسته دأره	خمیده	آنقدر در شالیزارها کار کرده‌اند کمرشان خمیده شده است
بچنگأ دأ	خو یولانا همه^ بچنگأ دأ	از دست داد	تمام پول‌هایم را از دست داد
بچکسته	کارن بچکسته فني کاران^ ره	شایسته	کارن برای کارهای فنی شایسته است
بچوک	وحیدأ بیدئم بچوک نیشته بو	چمباتمه	وحید را دیدم چمباتمه نشسته بود
بکأشته	أ گوڼانا حسن بکأشته	کاشته	این گل‌ها را حسن کاشته
بکشه-ئي	چي بکشه-ئي؟	رسم کردی	چه چیزی رسم کردی؟
بکشه-ئي	أشانا بکشه-ئي	وزن کردی	این‌ها را وزن کردی
بکفت	زأی دار^ جه بکفت	افتاد	بچه از درخت افتاد
بکفته راشي	أرا شوڼ نوأ بکفته راشي-يه	جاده متروکه	از این راه نرو جاده متروکه است
بگردستید	أول أمرأ بگردستید	بازرسی کردند	ابتدا ما را بازرسی کردند
بگشت	نأنم چي مرأ بگشت	نیش زد	نمی‌دانم چه چیزی مرا نیش زد
بگنسته	أغوز بگنسته مي سرا	برخورد کرد	گردو به سرم برخورد کرد
بگیلا کون	أ گبانأ هایأ بگیلا کون	دفن کن	این حرف‌ها را همین‌جا دفن کن
بو	تي کار بو؟	بود	کار تو بود؟
بوچور	بوښو بوچور	بالا	برو بالا

بۆجۇر اۆتاق	زاكانا بىر بۆجۇر اۆتاق	اتاق بالا	بچه‌ها را به اتاق بالا ببر
بۆخۇس	دئره، بۆشۇ بۆخۇس	بخواب	ديروقت است، برو بخواب
بۆدۆج	تأني مي پرهنا بۆدۆجي؟	بدوز	می‌توانی پیراهنم را بدوزی؟
بۆدۆرۈن	بۆشۇ بۆدۆرۈن	داخل	برو داخل
بۆرۈز	تي فسكأ بۆرۈز دان نوا	فاش	رازت را فاش نکن
بۆز	مي پا بۆز مرا در كونه	پاشنه پا	پاشنه پايم درد می‌کند
بۆسۈجانه	غذايا همه بۆسۈجانه	سوزاند	تمام غذا را سوزاند
بۆشۇستم	تي رختانا بۆشۇستم	شستم	لباس‌هايت را شستم
بۆفۇرۇختم	مي گۆشي-يا تازگي-يان بۆفۇرۇختم	فروختم	گوشی‌ام را به‌تازگی فروختم
بۆچۆلكسته	أمي باغچه گۆلان بۆچۆلكسته	پژمرده	گل‌های باغچه ما پژمرده شد
بۆك بۆكۈده	ايمرۈ چي ره بۆك بۆكۈده-ئي؟	يكر	برای چه امروز يكر هستی؟
بۆكۈشيد	أشان خائيد همه بۆكۈشيد	بکشند	ایشان می‌خواهند همه را بکشند
بۆگړۇختيم	صابخانه كي بامو أمان بۆگړۇختيم	فرار كرديم	صاحب‌خانه كه آمد ما فرار كرديم
بۆگۈ بيشتاو	شيمي بۆگۈ بيشتاو نيشتاوستم	گفتگو	گفتگوی شما را نشنيدم
بۆگۈ مۆگۈ	مي دوماغ خارش كونه بۆگۈ مۆگۈيه	غيبت	بینی‌ام می‌خارد غیبت‌ام را می‌کنند
پئر	مي پئر بۆشۇ كار سر	يدر	يدرم سر كار رفت
پئر ۈ مار	مي پئر ۈ مار بخانه نئسائيد	يدر و مادر	يدر و مادرم خانه نيستند
پئر زن	همه-تا پئر زن كي بد ني-ئيد	نامادری	تمام نامادری‌ها كه بد نيستند
پئلە	چائي-يا دۆكۈن پئلە دۆرۈن	نعلبکی	چای را درون نعلبکی بریز
پئنج	پئنج تا نان خايم	پنج	پنج عدد نان می‌خواهم
پئنجا	زري-يم خو پئنجا ريالا فادأ	پنجاه	زری هم پنجاه ريال‌اش را داد
يا تۆك	تي يا تۆك سر بئس خانه دۆرۈنأ فأندر	نوك پا	روی نوك پايت بایست داخل خانه را نگاه کن
پابرانده	پابرانده صارا شۇن نوا	پابرهنه	پابرهنه به حياط نرو
پاخت	مي دوماغ پاخته	پهن	دماغ من پهن است
پادۈش	أشن پادۈش جا كفش چاكوئيد	چرم	آن‌ها از چرم كفش می‌سازند
پاستن	كۆجي زاكانا وا پاستن	محافظت كردن	از بچه‌های كوچك بايد محافظت كرد
پاماله	أن لؤاس پاماله-يه	رد پا	این رد پای روباه است

یابی	أمي يابی بؤبؤسته	تعقيب	ما را تعقيب کرد
پاچ	أمي أغوز دار هني پاچه	کوتاه	درخت گردوی ما هنوز کوتاه است
پاک	پاک خورأ بزه نیشتاوستن	به کل	به کل خودش را به نشیندن زد
پاک	سبزي-يانأ پاکودي؟	تميز	سبزی‌ها را تمیز کردی؟
یت	أمي مؤبل ^۲ دسته ^۱ یت بزه	کرم چوب‌خوار	دسته مبل ما را کرم چوب‌خوار خورده است
پراً گرفته	زأی تا خؤ مارأ بیده پراً گرفته	بسیار خوشحال شد	کودک به محض دیدن مادرش بسیار خوشحال شد
پراً گيفتيد	چيچيني-يان تا ييجايأ بیده-ئيد پراً گيفتيد	پرواز کردند	گنجشک‌ها تا گربه را دیدند پرواز کردند
پرکاله	ايتأ پرکاله سئب مرأ فأدن	تکه	یک تکه سیب به من بده
پرکیم	سرمائي کرأ پرکیم	می‌لرزیم	از سرما داریم می‌لرزیم
پس	وا ويشتتر حق ^۲ سأي بؤکؤنم نيويره پس دکفم	عقب	باید بیشتر تلاش کنم وگرنه عقب می‌افتم
پس بمأنسته	تي پس-بمانسته غذايأ فؤکؤن چيري- يان ^۲ ره	باقی مانده	باقی‌مانده غذایت را برای پرنده‌ها بریز
پس ^۲ پؤشت	أشانأ ببر او پس ^۲ پؤشت تآود	در آخرها	این‌ها را ببر در آن آخرها ببنداز
پسرزأك	پسرزأكه، أن ^۲ تامأ دکفه	پسریچه	پسریچه است، هوس می‌کند
پسي	أن ^۲ پسي تي درزأ فأرس	بعد از	بعد از این به درس‌ات برس
پشه دام	تاوستانان أگه پشه-دام نمانه، خؤفتن نشأ	پشه‌بند	تابستان‌ها اگر پشه بند نباشد، نمی‌شود خوابید
پلکان	پلکان ^۲ سر نیشتن نوأ	پله	روی پله‌ها ننشین
پیت	أمي خكاره پيتأ بؤسته	غُر	ماهیتابه ما غُر شده است
پيسخاله	ايتأ پيسخاله نمک دؤکؤن	کمی	کمی نمک بریز
پيش	دريا أمي پيش دره	جلو	دریا جلوی ماست
پيش	پيش کيسه؟	شروع کننده بازی	شروع کننده بازی چه کسی است؟
پيش دؤد	مي پيش دؤد کؤيأ نهأ؟	پیش‌بند	پیش‌بندم کجاست؟
پيش گب	کيتاب تؤمانأ بؤسته بمانسته أن ^۲ پيش	مقدمه	کتاب تمام شده مقدمه‌اش مانده

است		گب	
فردا مهمان‌های ما می‌آیند باید به پیشوازشان برویم	پیشواز	فرداً آمی مئمانان آئیدی وا بیشیم آشان ^۱ پیشاشو	پیشاشو
دستم تاول زده است	تاوول	می دس پیل بوکوده	پیل
یک سیب بزرگ به من بده	بزرگ	ایتا پیله سئب مرأ فادن	پیله
دیروز مادر بزرگت را دیدم	مادر بزرگ	دیرو تپ پیله مارأ بیدئم	پیله مار
پدر بزرگم به دریا رفت	پدر بزرگ	می پیله یئر بو شو دریا	پیله یئر
کوروش فضول است	فضول	کوروش پیله-سؤس ایسه	پیله-سؤس
رودخانه به این بزرگی ماهی ندارد	بزرگی	ها پیلکی روخان مائی نار	پیلکی
تمام لباس‌هایت وصله خورده است	وصله	تی رختان همه پینیک بزئکه	پینیک
لباس‌های وصله پینه جدیداً مد شده است	وصله پینه	پینیک-پاره رختان تازگی داب بو بوسته	پینیک-پاره
این موضوع خیلی پیچیده است	پیچیده	أ مؤضو پور پیچ وایچه	پیچ وایچه
گربه برای جوجه‌ها کمین کرده است	گربه	پیچا کیشکائان ^۲ ره جوخوفته داره	پیچا
مانند سقز چسبنده است	چسبنده	پیچاک ^۳ وینجی-یا مانه	پیچاک
ماهی را تکه تکه کردم	تکه تکه	مائیا پلا کودم	پل
یک خرس چاق در جنگل دیدم	چاق	ایتا پلف ^۴ خرس دامان ^۵ مئن بیدئم	پلف
این‌جا چه ریختی؟ مورچه جمع شده است	مورچه	ایا چی فوکودی؟ یوتارأ کوده	یوتار
یتو روی خودت بینداز	یتو	ترا یوتو دشان	یوتو
اتوبوس‌ها پر از آدم است	پر	اوتوبوسانأ آدم دره پور	پور
دیگ را آب بریز پر کن	پرکن	تیانأ آب دوکون یورأ کون	یورأ کون
از پل آهنی عبور کنیم دیگر می‌رسیم	پل	آهین یوردا دواریم دنه فارسیم	یورد
از خوشحالی بشکن می‌زد	بشکن می‌زد	خوشحالی جا یوسته ایشکنه-ئی	یوسته ایشکنه-ئی
برو نگاه کن پشت در کیست؟	پشت	بو شو فاندرد در ^۶ یوشت کی ایسا؟	یوشت
کوله پشتی‌ات را بردار برویم	کوله پشتی	تی یوشتابدأ اوسان بیشیم	یوشتابد
گیلک پشتیان گیلک است	پشتیان	گیلک گیلک ^۷ یوشتینه	یوشتین
کمی پول داری به من بدهی؟	پول	ایچه پول دار ی مرأ فادی؟	پول

پۆلۆک	مي پرهن ۋ پۆلۆک بکفته	دکمه	دکمه پیراهنم افتاده است
تأنم	تأنم أنأ چاکونم	می توانم	می توانم این را درست کنم
تا به تا	تي جورافان چي وأسي تا به تايه؟	لنگه به لنگه	برای چه جورابه‌ایت لنگه به لنگه است؟
تا هسأ	تا هسأ كۆرم كلاچ بازي بۆكۆده-ئي؟	تا به حال	تا حالا كۆرم كلاچ بازی کرده‌ای؟
تاتايي	أن تاتايأ مرأ اۆسه كۆن	عكس	این عکس را برای من ارسال كن
تاخت	تاختأگير بخانه	سرعت	به سرعت به خانه برو
تارانه	أن ۋ كرد ۋ كار همه ۋ اون ۋ جا ۋ تارانه	دور می‌کند	رفتارش همه را از او دور می‌کند
تازه	تازه-چي بۆگۆ	جدید	چیز جدیدی بگو
تازگي-يان	تازگي-يان عليأ بيدئي؟	به تازگی	به تازگی علی را دیده‌ای؟
تاشتن	مي ريشأ تاشتن درم	تراشیدن	دارم ریشم را می‌تراشم
تالان تالاني	أ تالان تالاني دۆرۆن نان گيرانأ بۆسته	هرج و مرج	در این هرج و مرج نان گران شد
تام	تام بزن	سکوت	ساکت باش
تام	ايچۆر غذا خۆري آدم ۋ تامأ دکفه	هوس	جوری غذا می‌خوری آدم هوس می‌کند
تامتۆمازه	تامتۆمازه نيشته بۆ	بی سر و صدا	بی سر و صدا نشسته بود
تان	كاسيي دريا تان همه-جۆر مائي دره	عمق	در عمق دریای کاسپین همه‌نوع ماهی وجود دارد
تاوده	آشخالانأ تاوده اۆرأ	پرتاب می‌کند	زباله‌ها را به آن طرف پرتاب می‌کند
تترج	هأتۆ تترج بنه	پشت سر هم	همین‌طور پشت سر هم بگذار
تجروبه	مي تجروبه گه أ كار آخريس نأره	تجربه	تجربه من می‌گوید این کار نتیجه ندارد
تر ۋ راکه	تر ۋ راکه مرأ دکفته أمي دۆمبال	شاخه نازک	با شاخه نازک ما را دنبال کرد
تر ۋ چسب	تر ۋ چسب بۆشۆ	فرز	فرز برو
ترسانه	تي گبان أمرأ ترسانه	می‌ترساند	حرف‌هایت ما را می‌ترساند
ترکمه	أ رأی چقد ترکمه-يه؟	حرف نشنو	این بچه چه‌قدر حرف نشنو است؟
تس	أنقد بۆخۆرده تسأ بۆسته	ولو شدن بعد از پرخوری	آن‌قدر خورده ولو شده است
تسک ۋ ديل	بۆشۆم مي مأر ۋ خبرأگير تسک ۋ ديل بۆ	دل‌تنگ	رفتم احوال مادرم را بپرسم دل‌تنگ بود
تشت	تشتأ اۆسان بأور	ظرف مسی (با لبه بلند)	ظرف مسی را بردار بیاور
تشتا	مرأ تشتايه	تشنه	تشنه هستم

تفاق دکفته	منم نأتم چي تفاق دکفته دأره	اتفاق افتاده	من هم نمی‌دانم چه اتفاقی افتاده است
تفتک	أ تفتک دؤمرتبه بامؤ	مزاحم	این مزاحم دوباره آمد
تنگام	داوودأ ترسأ گیره أ تنگام ٚ کؤچه'نأ دؤاره	تنگ و تاریک	داوود می‌ترسد از این کوچه‌های تنگ و تاریک عبور کند
تنگر	آسمان ٚ جا تنگر أمؤن دره	تگرگ	تگرگ از آسمان می‌بارد
ته ره	أ پرهنا ته ره بیهین	برای خودت	این پیراهن را برای خودت بخر
تهب بسر	أمی أمبارأ جنس دره تهب بسر	لبالب	انبار ما از جنس لبالب است
تي	أن تي کاره؟	تو	این کار تو است؟
تي	من تي مرأ ایم	تو	من با تو می‌آیم
تيان	بؤشؤ تيانأ بأور	دیگ	برو دیگ را بیاور
تیتالي	زاکان ٚ تیتالي ره کیتاب بخأنید	سرگرمی	برای سرگرم کردن بچه‌ها کتاب بخوانید
تیج	أ چاقو تیج نیه	تیز	این چاقو تیز نیست
تیري پيري	مي چؤمان تيري پيري شه	سیاهی	چشم‌هایم سیاهی می‌رود
تیريچ مائي	تیريچ مائي کأسي دريا مئن زیویسته	ازون برون	ازون برون در دریای کاسپین زندگی می‌کند
تینتیر	های مه ره تینتیر أمؤئي	عشوه	مدام برایم عشوه می‌آمد
تي تي	سئب دار تي تي بؤکؤده	شکوفه	درخت سیب شکوفه کرده است
تلس	مي چؤم تلس بؤکؤد	ورم	چشمم ورم کرد
تمش	تمش مي دسأ جيجا کؤنه	خار	خار دستم را زخمی می‌کند
تک	بزه مي تکأ	پهلوی	به پهلویم زد
تک دؤد	حسن تک دؤده	خالی‌بند	حسن خالی‌بند است
تکام	هاچین تي سرأ تکام دأن نوأ	تکان	بیخودی سرت را تکان نده
تور	پاک تورأ بؤسته دأره	دیوانه	به کلی دیوانه شده است
تورتوره	پارچه' همه' تورتوره ٚ کؤد	پاره پاره	تمام پارچه را پاره‌پاره کرد
تؤشک	خؤلي تؤشکأ فيشان	هسته	هسته آلوچه را دور بریز
تؤشکه	أ تؤشکه وا نیبه	گره	این گره باز نمی‌شود
تؤقا	من گیلان ٚ تؤقایم	عاشق	من عاشق گیلان هستم

تۆمان	مي تۆمان كۇيا نھا؟	شلوار	شلوار من كجاست؟
تۆمان	فئلم تۆمانا بۇسته؟	تمام	فيلم تمام شده است؟
تۆند	پۆر تۆند بۆ	تند (بداخلاق)	خيلي بداخلاق بود
تۆند	تۆند بيا	سريع	سريع بيا
تۆنداتۆند	تۆنداتۆند بۆشۇ	با شتاب	با شتاب رفت
تۆنگۆلە	دۆتأ تۆنگۆلە بزن	تلنگر	دو بار تلنگر بزن
تۆك	كيشكالانا دۆمبالا كۆني اشان' مآر ترأ تۆك گيره	نوك	جوجه‌ها را دنبال كنى مادرشان تو را نوك مى‌گيرد
تۆك	تي تۆك خۆن أمۆن دره	لب	لبات دارد خون مى‌آيد
تۆكايره	سجاد ؤ اكبر تۆكايره' ديبيد	جر و بحث	فرزاد و احمد جر و بحث مى‌کردند
تۆكه	آب تۆكه كۆنه	چكه	آب چكه مى‌كند
تۆكه	ايتأ تۆكه آب مرأ فأدن	اندك	يك كم آب به من بده
جأ	نادر' جأ فگيفتم	از	از نادر گرفتم
جأ	كي جأ بامؤ دأري؟	از جانب	از جانب چه كسى آمده‌اي؟
جأ	تۆ ليلا جأ بيا	به جأ	تو به جأ ليلا بيا
جۆر	تي وسيله 'ن كابينت' جۆر نھا	بالا	وسايلات بالاي كابينت است
جۆرأكش	آن تاتاييا جۆرأكش	بارگذاری	اين عكس را آيلود كن
جابجا	تا أنا بۆگۆفتيم، جابجا بۆشۇ	سريع	تا به او گفتم، سريع رفت
جابه	پرتخالانا ديچين جابه دۆرۆن	جعبه	پرتقال‌ها را داخل جعبه بچين
جايگا	گيلان أمي جايگايه	جايگاه	گيلان جايگاه ما است
جخترا دأ	هرچي أنا بۆگۆفته=بؤمأ جخترا دأ	فراموش کرد	هر چه به او گفته بودم را فراموش کرد
جرگه	أمي جرگه سي تا آدم-نفر دأره	گروه	گروه ما سي نفر عضو دارد
جزنه	كرأ خۇرأ جزنه أمي جرگه دۆرۆن	جا مى‌كند	دارد خودش را درون گروه ما جا مى‌كند
جغله	مي جغله هف ما دأره	نوزاد	نوزاد من هفت ماه‌اش است
جندره	او زناى كيسه أمرا جندره؟	با خشم نگاه مى‌كند	آن زن كيست دارد با خشم به ما نگاه مى‌كند؟
جنگستن دريم	شباندا' رۆز كرا جنگستن دريم	داريم مى‌جنگيم	شب و روز در حال جنگيدن هستيم
جه غرز	جه غرز نيما همه بائيد بۆدۆرۆن	به غير از	به غير از نيما همه داخل شويد

جه مآر بأورده	أشان جه مآر بأورده ياچ بيد	مادرزاد	این‌ها مادرزاد کوتاه‌قد بودند
جيجا	مي دس همه جيجا بؤبؤ	زخم	تمام دستم زخم شده است
جيجاماما	خؤ وسيله 'نا جيجاماما كؤدن دره	پنهان کردن	دارد وسیله‌هایش را پنهان می‌کند
جير	مؤرغانه كرك' جير نهأ	زیر	تخم‌مرغ زیر مرغ است
جيرأكش	فئلم جيرأكش بؤبؤسته؟	بارگیری	فیلم بارگیری شده است؟
جيليسكستيم	ورف' سرأ شؤن ديبيم ها ايوار جيليسكستيم	سُر خوردیم	روی برف در حال راه رفتن بودیم ناگهان سُر خوردیم
جيميره	هر كي شاد نه أن' ديل جيميره	افسرده می‌شود	هر کس شاد نباشد دلش افسرده می‌شود
جيويشت	هأتؤ أمرأ بيده جيويشت	در رفت	همین‌که ما را دید در رفت
جيويشت	مي بال جيويشت	در رفت	دستم در رفت
جكشه	خؤرأ جكشه	کنار می‌کشد	خودش را کنار می‌کشد
جكفت	مي دهنأ آب جكفت	آب افتاد	دهنم آب افتاد
جؤخؤسانه	خؤ يؤلانا فرش' جير جؤخؤسانه	پنهان کرد	پول‌هایش را زیر فرش پنهان کرد
جؤخؤفت	يؤشؤ دار' يؤشت جؤخؤفت	پنهان شد	رفت پشت درخت پنهان شد
جؤديكي	هؤلأ بؤستم مرأ جؤديكي بيگيفت	لکنت زبان	هول شدم و لکنت زبان گرفتم
جؤرأ بيد	زاكان كس كسه مرأ زؤد جؤرأ بيد	خو می‌گیرند	بچه‌ها زود با هم خو می‌گیرند
جؤراف	تي جؤرافانا دؤكؤن	جوراب	جوراب‌هایت را بپوش
جؤفت	ايتأ جؤفت كفش بهئم	جفت	یک جفت کفش خریدم
جؤل	تي سؤرخ' جؤلأ قؤربان	لپ	به قربان لپ قرمزت
جؤلؤ	يؤشؤ جؤلؤ	جلو	جلو برو
جؤلف	كاسيبي دريا جؤلفه	عمیق	دریای کاسپین عمیق است
جؤمجؤمه	مرأ جؤمجؤمه اؤساد	دلشوره	دلشوره گرفتم
جؤكؤن	أ درزنا مه ره نخ جؤكؤن	سوزن را نخ کن	این سوزن را برای من نخ کن
چأكؤنم	كرأ خانه چأكؤنم	می‌سازم	در حال ساختن خانه هستم
چأكؤنه	بؤشؤ رمضان' ويجا، اؤن تأنه تي كارأ چأكؤنه	درست می‌کند	نزد رمضان برو، او می‌تواند کار تو را درست کند
چؤ	چؤ دكفته'نا باور كؤدن نؤأ	شایعه	شایعه‌ها را باور نکن

چۆرنىلى	أ چۆرنىلى پرهنأ دىرؤ بيهئم	بنفش	اين پىراهن بنفش را ديروز خريدم
چئل	چئل سال پيش ايا بامؤبؤم	چهل	چهل سال قبل اين جا آمده بودم
چا	بؤشؤ چا جا آب واغؤش	چاه	برو از چاه آب بکش
چار	چار تا كؤئي مرأ فادن	چهار	چهار عدد كدو به من بده
چارياچه	چارياچه نيشته بؤ	چهار زانو	چهار زانو نشسته بود
چارچاك	درأ چارچاك بنا	چارطاق	در را چهارطاق گذاشت
چاركؤنچ	پارچه ' چاركؤنچ واوين	مربع	پارچه را به شكل مربع ببر
چالكا	چالكا ميان دنكفي	چاله	داخل چاله نيفتى
چان	وحيدأ بيدئم ايتأ كيسه بج بچانأ گيفته بؤ	دوش	وحيد را ديدم يك كيسه برنج بر روى دوش گرفته بود
چاپ چاپ	بؤلبؤل كرأ چاپ چاپ زنه	چهچه	بلبل دارد چهچه مى زند
چاپلا	خؤشالي جا كرأ چاپلا زنه	كف زدن	از خوشحالى دارد كف مى زند
چاك	غذا بؤ ها چاكأ پؤرأ كؤده	فضاى اطراف	بوى غذا فضاى اطراف را پر كرده است
چرت' چؤلا	دئه كرأ چرت' چؤلا گي	مزخرف	ديگر دارى مزخرف مى گويى
چرخ	دىرؤ ايتأ چرخ بيهئم	دوچرخه	ديروز يك دوچرخه خريدم
چرخستن	الا تي تي زيمين' دؤر چرخستن دره	چرخيدن	ماه در حال چرخيدن به دور زمين است
چف	أنقد بؤخؤفتي چف بؤكؤدي	ورم	آن قدر خوابيدى ورم كردى
چفت	درأ چفتأ كؤدي؟	بستن	در را بستى؟
چفتن	سرمائي چفتن' دوستيم	يخ بستن	از سرما يخ زديم
چمچه	چمچه ' بيدئي؟	ملاقه	ملاقه را ديده اى؟
چنتا	تؤ چنتا اغؤز دأري؟	چند عدد	تو چند عدد گردو دارى؟
چندر	شيمي خانه چندر دؤره	چه قدر	خانه شما چه قدر دور است
چيسه	أن چيسه؟	چيست	اين چيست؟
چيشتن	كرأ غذائانأ ايتأ ايتأ چيشتن درم	مزه كردن	دارم يكي يكي غذاها را مزه مى كنم
چيچال	تي دسأ چيچال' آب' مرأ بؤشؤر	ولرم	دست هايت را با آب ولرم بشور
چيچيني	ايمرؤ ايتأ چيچيني بيدئم	گنجشك	امروز يك گنجشك ديدم
چسك	بؤگؤفتم مي آمرأ بيا، بؤگؤفت چسك	نچ	گفتم با من بيا، گفت نچ
چلك	چرك	تى چلك' پرهنأ بؤشؤر	پىراهن چركات را بشور

چک ^۲ پر	سینه-آبا نأنستي هأچين چک ^۲ پر زئي	دست و پا زدن	شنا کردن بلد نبود بيهوده دست و پا می‌زد
چو	خۇشک ^۲ چو هيمه ره خۇبه	چوب	چوب خشک برای هيزم خوب است
چوتۇ	أن چوتۇ کار كونه؟	چگونه	این چگونه کار می‌کند؟
چؤل	تي كفشأ چؤل بۆكودي	گل	كفشات را گلی کردی
چوله	ايتأ كيريت چوله مرأ فأدن	چوب کبريت	یک دانه چوب کبريت به من بده
چۆم	مي چۆم نيدينه	چشم	چشمم نمی‌بيند
چۆم دکف	أ خانه چۆم دکف بد نيه	چشم انداز	چشم انداز این خانه بد نيست
چۆمليز	مرأ چۆمليز بيگيفته	نیشگون	من را نیشگون گرفت
چۆچؤل	چۆچؤل دار ^۲ جا جور شؤن دره	مارمولک	مارمولک در حال بالا رفتن از درخت است
حأيوان	حأيوانأ سربسر نهأن نوأ	حيوان	حيوان‌ها را آزار و اذيت نکن
حئيقت	حئيقت گي؟	حقيقت	حقيقت را می‌گویی؟
حق ^۲ سأي	تي حق ^۲ سأيأ بۆكۆن آخربسر چأكوده به	تلاش	تلاش کن سرانجام درست می‌شود
خألي	اؤنقد کار بۆكۆدم خألي بيس تۆمۆن مرأ فأدأ	فقط	آن قدر کار کردم فقط بيست تومان به من داد
خأندن	کيتاب خأندن درم	خواندن	دارم کتاب می‌خوانم
خأيه	کي خأيه بأيه؟	می‌خواهد	چه کسی می‌خواهد بيايد؟
خۆرم	علي خۆرم زأكه	خوب	علی بچه خوبی است
خۆرنه	أنقد خۆرنه كۆني کي خۆفتن نشأ	خروپف	آن قدر خروپف می‌کنی که نمی‌شود خوابید
خۆره	خۆره بامؤ	خودش	خودش آمد
خۆره خۆره	مي کيف ^۲ بند خۆره خۆره بؤرسفت	خود به خود	بند کيفم خود به خود پاره شد
خۇشگيل	أ گؤل چندر خۇشگيله	زیبا	این گل چه قدر زيباست
خاج	ايتأ خاج هيندانه مرأ فأدن	برشی از چیزی	یک برش هندوانه به من بده
خاخۆر	مي خاخۆر ^۲ مرأ بۆشؤئيم رستۆران	خواهر	با خواهرم به رستوران رفتيم
خاخۆرزا	خاخۆرزا مي شين دانشجويه	خواهرزاده	خواهرزاده من دانشجو است
خاش	أ مائي پۆر خاش دأره	استخوان	این ماهی استخوان زياد دارد

خاص ^۲ بخت	حسود ^۲ آدم خاص ^۲ بخت نیبه	خوش بخت	آدم حسود خوش بخت نمی شود
خاطر	مرأ خاطر نأیه	یاد	یادم نمی آید
خاطر خا	أشان دوتا خاطر خائی داشتید	عاشق	این دو نفر عاشق هم بودند
خال	بیا خالاناً نشکني	شاخه	مواظب باش شاخه ها را نشکني
خالیواش	خالیواش ^۲ مرأ درار چاکونیدی	مرزنگوش	با مرزنگوش نمک سبز درست می کنند
خبرأتر	چی خبرأتر؟	خبر و احوال	چه خبر و احوال؟
خبرأگیر	مؤسن دیرو بامؤبو تي خبرأگیر	سراغ گرفتن	محسن دیروز آمده بود و سراغ تو را می گرفت
خرابگی	دؤمرتبه خرابگی بؤکؤدی؟	خراب کاری	دوباره خراب کاری کردی؟
خرت ^۲ خشال	او خرت ^۲ خشالاناً فیشأن	وسایل بی ارزش	آن وسایل بی ارزش را دور بیانداز
خسته	تؤرفاناً خسته بکأشتي	متراکم	تربها را متراکم کاشتی
خفت	مرأ خفتاً گیره	چندش	چندش ام می شود
خفت	دئه مي خفت بسر أمؤن دره	تحمل	دیگر دارد تحمل ام تمام می شود
خفتي	خفتي آدمه	کم تحمل	آدم کم تحملی است
خفیانگی	خؤ کاراناً خفیانگی کؤنه	پنهانی	کارهایش را مخفیانه انجام می دهد
خُرک	أمي بجاناً خُرکاً کؤده	شپشک برنج	برنج های ما را شپشک زده است
خکاره	ایتأ پيله خکاره بیهين	ماهی تابه	یک ماهی تابه بزرگ بخر
خؤ	هرکي خؤ ماشین ^۲ مرأ بأیه	خودش	هرکس با ماشین خودش بیاید
خؤج	خؤج خؤري؟	گلابی وحشی	گلابی وحشی می خوری؟
خؤرائئن	زاكأ دوا خؤرائئن درم	خوراندن	به بچه دارو می خورانم
خؤركأ	خؤركأ دامان ^۲ مئن زیویسته	جوجه تیغی	جوجه تیغی در جنگل زندگی می کند
خؤس	نأمم چي ره ایمرؤ خؤس کؤنمه	سرفه	نمی دانم برای چه امروز سرفه می کنم
خؤسانه	مهين كراً خؤ زاكأ خؤسانه	می خواباند	مهین دارد بچه اش را می خواباند
خؤسه	زأك ^۲ ره لالائي بيگي زؤتر خؤسه	می خوابد	برای بچه لالایی بگویی زودتر می خوابد
خؤشأدم	أيا بيا ترأ خؤشأدم	بیوسم	این جا بیا تو را بیوسم
خؤشانه	أمان أشاناً وأده نیگيفته بيم، خؤشانه بامؤبيد	خودسرانه	ما آنها را دعوت نکرده بودیم، خودسرانه آمده بودند
خؤشک	سلان همه خؤشكأ بؤسته	خشک	آبگیرها همه خشک شده اند

خۆله	گرزه بۆشۇ خۆله مئن	سوراخ	موش درون سوراخ رفت
خۆلي	خۆلي-يانا بېچە-ئي؟	گوجه سبز	گوجه سبزها را چیدی؟
خۆمه	حججې أمي هره سر خۆمه بنا	لانه	پرستو بالای ایوان خانه ما لانه گذاشته است
خۆن دیمیر	مي يا اُنگوشت خۆن دیمیر بۇبۇسته	خون مرده	انگشت پای من خون مرده شده است
خۆچک	أ اُشتالو خۆچکه	هسته جدا	این هلو هسته جدا است
دأني	دأني تي برار كۇيا ايسا؟	می دانی	می دانی برادرت کجا است؟
دۇجین	ته ره دۇجین بۆكۆن	انتخاب	برای خودت انتخاب کن
دۇرّ شر	اي نفر كرا دۇرّ شرّ جا آيه	دور دست	یک نفر دارد از دور دست می آید
دۇرسفت	مي زيبيلّ تان دۇرسفت	پاره شد	کف زنبیلم پاره شد
دۇوانئن	صۇب تا هسا مرا دۇوانئن دره	دواندن	از صبح تا حالا دارند من را سر می دواند
دۇوستن	كرا دۇوم	دویدن	دارم می دوم
دۇككۇ	دۇككۇ بۆخوردم	تعجب	تعجب کردم
دئر	مي مڈرسه دئرا بۇ	دیر	مدرسه ام دیر شد
دئن	چي دئن دري؟	دیدن	چه داری می بینی؟
دئه	ايتا دئه نان مرا فادن	دیگر	یک نان دیگر به من بده
دئه	من دئه بازي نۆكۆنم	دیگر	من دیگر بازی نمی کنم
داب	أن تازه دابه؟	روش	این روش جدید است؟
دار	خۆشكّ دار هيমে ره خۇبه	درخت	درخت خشک برای همیزم خوب است
داشتّ دارائي	بعضي-يانّ داشتّ دارائي-يا ايشماردن نشأ	ثروت	ثروت بعضی ها را نمی شود شمرد
داشكا	آجورانأ داشكا أمرا باور	فرغون	آجرها را با فرغون بیاور
داغۆله باز	تو داغۆله بازي	جر زن	تو جرزنی
دامان	أمان جۆمه شيم دامان	جنگل	ما جمعه به جنگل می رویم
دامیشك	دامیشك ويشتر أمرا سر زئي	قیلن	قیلن بیشتر به ما سر می زدی
دباختيم	ايمرو بازي-يا دباختيم	باختیم	امروز بازی را باختیم
دتاوسته	آفتاب كۇرا جه دتاوسته اوتاقّ مئن؟	تابیده	آفتاب از کجا به داخل اتاق تابیده است؟

دخشارده	مرأ دخشارده ديفارأ	فشار داد	من را به ديوار فشار داد
درار	أمان خيارأ درارأ أمرأ خوريم	نمک سبز	ما خيار را با نمک سبز می‌خوريم
دراز راشي	ايتأ دراز راشي-يا دوارستيم	جاده بلند	از يك جاده بلند عبور كرديم
درازه	درازه بدن	ادامه	ادامه بده
دربند	كارأ دربند نوبؤ	علاقمند	به كار علاقمند نبود
درجك	او درجكأ وأكون	پنجره	آن پنجره را باز كن
درده	أمرأ درده دان نوا نتأني بوگو نتأنم	دق	ما را دق نده اگر نمی‌توانی بگو نمی‌توانم
درزن	بوشؤ او درزنأ مه ره بأور	سوزن	برو آن سوزن را برای من بیاور
دره	أ خوم مئن آب دره	هست	داخل این خمره آب است
دریاگوش	بوشؤبیم کاسي دریا دریاگوش اوچينيم	صدف	رفته بوديم دریای کاسپین تا صدف جمع کنیم
دس اوکوف	کارگاران دس اوکوفأ وا فادن	دستمزد	دستمزد کارگران را باید داد
دس بازار	أمرأ دس-بازارأ گيفتي؟	مسخره کردن	ما را مسخره می‌کنی؟
دس بکشه	پيچأ بیده نتأنه کوترأ بيگیره دس بکشه	بی‌خیال شد	گربه دید نمی‌تواند کبوتر را بگیرد بی‌خیال شد
دس فارس	ميقراض مرأ دس فارس نيه	در دسترس	قيچی در دسترس من نيست
دس تان	مي دس تان مرأ خارش کونه	کف دست	کف دستم می‌خارد
دس پرا گيفتن	أمرأ دس پرا گيفتي؟	مسخره کردن	ما را مسخره می‌کنی؟
دساموجه	أ پيچأ دساموجه	دست آموز است	این گربه دست‌آموز است
دسانئن	بجأ دسانئن درم	خیساندن	دارم برنج را خيس می‌کنم
دسنماز	مي مار بوشؤ دسنماز بيگیره	وضو	مادرم رفته وضو بگیرد
دسکلا	هوئؤ دسکلا زئيد أمؤن ديبید	کف زدن	همان‌طور داشتند کف می‌زدند و می‌آمدند
دشان	زاكأ پؤتؤ دشان	پيوشان	روی بچه را با يتو پيوشان
دفرار	ترأ دفرار پؤشتي-يا	تکيه بده	به پشتی تکيه بده
دم بتو	جه او وخته ترأ بشناختم دم بتو بي	تودار	از آن موقع که تو را شناختم تودار بودی
دم بوکوده	هوا دم بوکوده	شرجی	هوا شرجی است

دمختن	گیل دمختن دري؟	لگد کردن	داری گل لگد می‌کنی؟
دمق	أمرأ ديمقاً کۆد	خیط	ما را خیط کرد
دوا	مي دوائئنا بأور بۆخۆرم	دارو	داروهايم را بياور بخورم
دیرو	هرچي خأستيم ديرو بيهئم	دیروز	هرچه احتياچ داشتم ديروز خريدم
ديفار	خأيم خانه دؤراً ديفار بۆكۆنم	ديوار	می‌خواهم دور خانه را ديوار کنم
دیل	مي ديل بشكفته	دل	دلم شکسته
ديلاً گيفتن	أ تۆنگ تي ديلأ بيگيفته؟	پسندیدن	این دستبند را پسندیدی؟
ديم	تي ديمأ بۆشؤر	صورت	صورتت را بشور
دیمه	تي أغوزان ديمه بنن	کنار	گردوهايت را کنار بگذار
ديميريدي	هر سال دأني چن نفر کاسيي دريا ميان ديميريدي؟	غرق می‌شوند	می‌دانی هر سال چند نفر داخل دریای کاسپين غرق می‌شوند؟
ديميشته	پيچأ أمرأ ديميشته	ادرار کرد	گرچه روی ما ادرار کرده است
دیني-یه	نيما حيساب 'دۆرۆن پۆل دينه	نیست	داخل حساب نيما پول نيست
ديويست	ديويست تۆمۆن دئه پۆل نيه	دويست	دويست تومان ديگر پولی نيست
ديچئن	مريم کابينتأ ديچئن دره	مرتب کردن	مريم دارد کابينت را مرتب می‌کند
دّوارستم	ديرو شيمي کۆچه ' دّوارستم	عبور کردم	ديروز از کۆچه شما عبور کردم
دّوارسته	دوارسته-يأ وا بدن	گذشته	گذشته را رها کن
دّوسته	ايرؤ أ دّوسته دران وأبه	بسته	یک روز اين درهای بسته باز می‌شود
دّود	کيتابأ دّود بيأ ايأ	ببند	کتاب را ببند اينجا بيا
دّود وأود	چي-يأ دّود وأود کۆدن دري؟	بسته‌بندی	چه چیزی را داری بسته‌بندی می‌کنی؟
دّول	های دّول دأئي	طفره	همه‌اش طفره می‌رفت
دکش	مي پئر خأستي مرأ دکشأ ده	سیلی	پدرم می‌خواست به من سیلی بزند
دکش	او لافندأ دکش	محکم کن	آن طناب را محکم کن
دگرأ	چي ره دگرأ خۆري؟	تلوتلو	برای چه تلوتلو می‌خوری؟
دۆتأ	دۆتأ أشتالؤ مرأ فادن	دو عدد	دو عدد هلو به من بده
دؤجا بۆگۆئي	دؤجا بۆگۆئي خۆرم کار نيه	خبرچینی	خبرچینی کار خوبی نيست
دؤجؤل دؤجؤل	دؤجؤل دؤجؤل خوردن دره	دو لی	دولبی دارد می‌خورد
دؤخادن	کي مرأ دؤخاده؟	صدا کردن	چه کسی من را صدا زد؟

دۆرۈس	شۆمان دۆرۈس فرمائىدى	درست	شما درست مى فرماييد
دۆرۈستە	أنا هاتؤ دۆرۈستە أنْ جا سر بنه	كامل	اين را همين طور كامل سر جايش بگذار
دۆرۈن	خو اۆتاق دۆرۈن ايسا	داخل	داخل اتاقش است
دۆم	لانتى خو دۆما گرگه بۆكۆد	دم	مار دماش را به دور خودش حلقه زد
دۆماغ	مى دۆماغ خارش كۆنه	بينى	بينى ام مى خارد
دۆمبالسر	او رى كيسه امى دۆمبالسر أمؤن دره؟	پشت سر	آن پسر كيست دارد پشت سر ما مى آيد؟
دۆمرتبە	دۆمرتبە واگردم بخانه	دوباره	دوباره به منزل برمى گردم
دۆنبۆ	پينير جا ميان پينير دۆنبۆ	نبود	پنير داخل ظرف پنير نبود
دۆنيا	ا زاکان دۆنيايا چاكوئيدى	جهان	اين بچه ها جهان را مى سازند
دۆواره	دۆواره بۆگۆ	دوباره	دوباره بگو
دۆچكان	أشانا چسب چو مرأ دۆچكان	بچسبان	اين ها را با چسب چوب بچسبان
دۆكان	مأمد امرأ بۆشو دۆكان	مغازه	با محمد به مغازه برو
دۆكتۆر	خايم بشم دۆكتۆر	دكتر	مى خواهم به دكتر بروم
دۆكۆد	آسيه خو كافشينا دۆكۆد	پوشيد	آسيه كاپشناش را پوشيد
دۆكۆش	او لامپا دۆكۆش	خاموش كن	آن لامپ را خاموش كن
دۆكۆن	ته ره غذا دۆكۆن	بريز	براى خودت غذا بريز
رؤجا	رؤجايانا بيدين	ستاره	ستارگان را ببين
رئك	او رئا بیده-ئي؟	پسر	آن پسر را ديدى؟
رات	أن مؤ راته	موى صاف	موى او صاف است
رادوار	رادوارا وأورس	رهگذر	از رهگذر بپرس
راستا كۆن	ا جابه نا راستا كۆن بنه اؤرا	بلند كن	اين جعبه ها را بلند كن آن طرف بگذار
راشي	ها راشي-يا بۆشو	جاده	همين جاده را برو
رافا	تي رافا ايسم	منتظر	منتظر تو مى مانم
رج	أشانا به رجأ كۆن	رديف	اين ها را به رديف كن
رخشن	أمرأ رخشنا گيفتي؟	مسخره	ما را مسخره مى كنى؟
ره	أمه ره چي بأوردى؟	براى	براى ما چه آوردى؟
ريفئق	مى ريفئق مرأ شؤن درم بيرون	رفيق	دارم با رفيقم به بيرون مى روم

رچ	هأ رچأ بیگیر بۆشۆ	ردپا	همین ردپا را بیگیر برو
رۆخان	رۆخانأ بیدئی؟	رودخانه	رودخانه را دیدی؟
رۆز	ای رۆز ایم ترا دینم	روز	یک روز می‌آیم تو را می‌بینم
زئن	زاگانأ نوآسی زئن	زدن	بچه‌ها را نباید زد
زاقۆت	زاقۆته	بسیار ترش	بسیار ترش است
زاما	تی زاما کوئیا کار کۆنه؟	داماد	داماد تو کجا کار می‌کند؟
زاکان	أمی زاکان دئه پیلە' بۆستد	بچه‌ها	بچه‌های ما دیگر بزرگ شدند
زرخ	زرخأ بۆسته خۆردن نشأ	تلخ	تلخ شده است نمی‌شود خورد
زرخ	می پئر دیرۆ پۆر زرخ بۆ	عصبانی	یدرم دیروز بسیار عصبانی بود
زن برار	تی زن برار أمی أمرأ ایە	برادر زن	برادر زنت با ما می‌آید
زن خاخۆر	می زن خاخۆر ایران نئسأ	خواهرزن	خواهرزنم ایران نیست
زن خاخۆرزا	تی زن خاخۆرزا یا بیدئم	خواهرزاده زن	خواهرزاده زنت را دیدم
زن مآر	می زن مآر بۆشۆ خۆ خاخۆر' خانه	مادرزن	مادرزنم به خانه خواهرش رفته است
زن پئر	می زن پئر' خانه هأ کۆچه دۆرۆنه	پدرزن	خانه پدرزنم داخل همین کوچه است
زنأی	أ زنأی دئه کیسه؟	زن	این زن دیگر کیست؟
زنجیل	وا ایئأ زنجیل بیهینم	زنجیر	باید یک زنجیر بخرم
زنخازی	می برار' ره بۆشۆم زنخازی	خواستگاری	برای برادرم به خواستگاری رفتم
زهار	ایوار ایوار نوأ تام زئن، وا زهار کۆدن	فریاد	گاهی اوقات نباید سکوت کرد، باید فریاد زد
زواله	أسأ زواله خاب' مۆقه-یه	بعدازظهر تابستان	اکنون وقت خواب بعدازظهر تابستان است
زوان	گیلکی زوانه، لاجه نیه	زبان	گیلکی زبان است، لهجه نیست
زیویستن	أن دئه چۆجۆر زیویستنه؟	زندگی کردن	این دیگر چه نوع زندگی کردن است؟
سأکۆته	می زاک ایئأ سأکۆته دأره	توله سگ	بچه من یک توله سگ دارد
سئخ	سئخانأ کوئیا بنأئی؟	سیخ	سیخ‌ها را کجا گذاشتی؟
ساج	تی ساجأ چأکۆن	زلف	مویت را درست کن
ساق	أمی ناجه أن' کی همیشک ساق بیبید	سلامتی	آرزوی ما این است که همیشه سلامت باشید

سامان	کؤ سامان شؤن دریم؟	جا، مکان	به کجا می‌رویم؟
سانچؤ	جه وس هوا سرده سانچؤ زئن درم	سینه‌پهلو	از بس هوا سرد است داریم سینه‌پهلو می‌کنم
سخت	همه-تا کاران سخته	سخت	تمام کارها سخت است
سختي أمؤن	مرأ سختي آیه بشم بیرون	تنبلی	تنبلی‌ام می‌شود بیرون بروم
سر	تي وسيله 'نا' بنه میز' سر	روی	وسایلات را روی میز بگذار
سر	تو کي سر ایسي؟	طرفدار	تو طرفدار چه کسی هستی؟
سر' کؤره	مي سر' کؤره مرأ در کؤنه	شقیقه	شقیقه‌ام درد می‌کند
سرأ جيري	أ سرأ جيري-یا وا دواریم	شیب	از این شیب باید عبور کنیم
سرأ دن	مي سفارشانا سرأ دن	ارسال کن	سفارش‌هایم را ارسال کن
سرأ دن	او پیچا زاکا سرأ دن	رها کن	آن بچه گربه را رها کن
سراکؤنا	کیتابا سراکؤنا بیگیفتي	برعکس	کتاب را برعکس گرفتی
سربس	تي سربسا بؤگو	منبع	منبعات را بگو
سربسر	مرأ سربسر نهان نوا	اذیت	من را اذیت نکن
سربسر	هؤتؤ سربسر بنه	روی هم	همان‌طور روی هم بگذار
سرد' وا	سرد' وا دمه	باد سرد	باد سرد می‌دمد
سردأ کؤده	هوا سردأ کؤده	سرد شده است	هوا سرد شده است
سردی	بؤشو سردی-یا باور	نردبان	برو نردبان را بیاور
سرفوکؤ	های امرأ سرفوکؤ زنه	سرکوفت	مدام به ما سرکوفت می‌زند
سرگمجي	زاکان' سرگمجي ره، اشانه کیتاب بخانید	سرگرم کردن	برای سرگرم کردن بچه‌ها، برای آن‌ها کتاب بخوانید
سس	تي يلا چي ره سسه؟	بی‌نمک	برای چه پلوی تو بی‌نمک است؟
سفیان	سفیان بؤکؤدم	وحشت	وحشت کردم
سلامال	مي سلاماله	هم سن	هم سن من است
سه لنگه	او سه لنگه-یا باور	سه پایه	آن سه پایه را بیاور
سیا	مي سیا تؤمانا بیدئی؟	سیاه	شلوار سیاه من را دیده‌ای؟
سیبیشکا	سیبیشکا خوری؟	تخمه آفتابگردان	تخمه آفتابگردان می‌خوری؟
سیفید	او سیفید' کفشأ خایم	سفید	آن کفش سفید را می‌خواهم

سیوا	أشأنا سیوا بنه	جدا	این‌ها را جدا بگذار
سَبَج	تي سراً سَبَجاً كۆده؟	شپش	سرت شپش کرده است؟
سَفَره	سَفَره ' بۆشۈستم	سفره	سفره را شستم
سَند	تي سَند چقده؟	سن	سنات چه قدر است؟
سودا	خليل بۆشۈ بازار سودا بۆكۈنه	معامله	خليل به بازار رفت تا معامله كند
سك	سكان پيچانانْ وْاسي لاب كۆديد	سگ	سگ‌ها به خاطر گربه‌ها پارس می‌کردند
سۆ	بۆخاري سۆ زياده	شعله	شعله بخاری زیاد است
سۆ	الا تي تي سۆ كۆنه	روشنایی	ماه روشنایی می‌دهد
سۆبۆل	أ ساكۆته-يا سۆبۆلأ كۆده	كك	این توله سگ كك دارد
سۆبۆك	أ كفش چندر سۆبۆكه	سبك	این كفش چه قدر سبك است
سۆج	مي گۆلي مرأ سۆج كۆنه	سوزش	گلويم می‌سوزد
سۆج	هوا سۆج دأره	سوز	هوا سوز دارد
سۆرخ	أ سۆرخْ پرهنا دۆكۈن	قرمز	این پیراهن قرمز را بیوش
سۆستي	سۆستي كۆدن نوأ	تنبلی	تنبلی نكن
سۆفته	تا هسأ سۆفته نۆكۆديم	دشت	تا حالا دشت نكرديم
سۆماپالان	كابينتْ جأ سۆماپالانا مرأ فأدن	آبكش	از داخل كابينت آبكش را به من بده
سۆك	سردې-يا سۆك بني كفه	عمودی	نردبان را عمودی بگذاری می‌افتد
سۆكۆله	سۆكۆله كۆكۆره كۆ كۆدن دره	خروس	خروس قوقولی قوقو می‌كند
سۆكۆنچ	سۆكۆنچ سۆتأ كۆنچ دره	مثلث	مثلث سه تا زاویه دارد
شأ	چي شأ كۆدن؟	می‌شود	چه می‌شود كرد؟
شأل	شأل دۆتا أمي كرکانا ببرد	شغال	شغال دو عدد از مرغهای ما را برد
شۆت	او شۆتأ مرأ فأدن	فرچه	آن فرچه را به من بده
شۆن	شۆنْ مۆقه مرأ دۆخان	رفتن	هنگام رفتن صدایم كن
شۆن أمۆن	أمي شۆن أمۆن خۆ جأ سر مأنه	رفت و آمد	رفت و آمد ما برقرار می‌ماند
شب	شب دكفته	شب	شب شده
شبانْد رۆز	نۆرۆزبلْ ره شباند رۆز بيداريم	شب و روز	برای نوروزبل شب و روز بيدار هستيم
شل	چي ره شل شلكأ را شي؟	لنگ	برای چه لنگان لنگان راه می‌روی؟
شلار دأئن	های خۆ گبأ شلار دأئي	کش دادن	مدام حرف‌اش را كش می‌داد

شلخت	ایتا ییله شلخت بیهئم	غاز	یک غاز بزرگ خریدم
شلله	می پلا شلله بؤبؤ	خمیر شدن پلو	پلوی من خمیر شد
شه	ایا چقد گرمه، شه بزم	عرق	این جا چه قدر گرم است، عرق زدم
شواله	تش شواله کشه	شعله	آتش شعله می کشد
شیب	شیب بزن	سوت	سوت بزن
شیش	أمان شیش نفر بیم	شش	ما شش نفر بودیم
شیمی	اوی سفر أمان بامؤئیم ای سفر شیمی نؤبه-یه	شما	دفعه پیش ما آمدیم این بار نوبت شماست
شکمدار	شکمدار زناکانا مأنه	حامله	مانند زن های حامله است
شوتور	شوتور بیابان مئن زیویسته	شتر	شتر در بیابان زندگی می کند
شوروم	شوروم بیگیفته	مه	مه گرفته است
شوماره	سیرؤس قایقران شوماره ۹ بو	شماره	شماره سیروس قایقران ۹ بود
شومان	شومان بیشید	شما	شما بروید
صوب	من صوبان زود شم کار سر	صبح	من صبح ها زود به سر کار می روم
صبر	صبر بزه	عطسه	عطسه کرد
صوندوق	صوندوق دورون بنام	صندوق	داخل صندوق گذاشتم
عایدینی	ایمسال کورؤنا واسی عایدینی ناریم	عید دیدنی	امسال به خاطر کرونا عید دیدنی نداریم
عاینک	می عاینکا بیدئی؟	عینک	عینک من را دیده ای؟
عار و مور	أن عار و مور بشکفته	غرور	غرورش شکست
عارنامؤس	أمی مرا عارنامؤسی دأره	رودربایستی	با ما رودربایستی دارد
عسکی	کی عسکی بزه؟	عطسه	چه کسی عطسه کرد؟
عم پسرزا	تی عم پسر زاکه؟	بچه پسرعمه	بچه پسرعمه ات است؟
عمجان	دیرو بؤشؤم می عمجان خانه	عمه	دیروز به خانه عمه ام رفتم
عمجان دؤختر	فردا می عمجان دؤختر خانه ایسائیم	دخترعمه	فردا خانه دخترعمه ام هستیم
عمجان پسر	می عمجان پسر رشت ایسا	پسرعمه	پسرعمه ام در رشت است
عنقص	أن کاران عنقص نیه	از روی عمد	کارهایش از روی عمد نیست
عوض	أن همه پول فادائی اون عوض چی فآگیتی؟	به جای	این همه پول دادی به جای آن چه گرفتی؟

عوض دکش	آمي پرهنا نا عوض دکش بۆکۆدیم	معاوضه	پیراهن‌هایمان را معاوضه کردیم
عیلاج	حسودی-یا هیج عیلاج نیه	مداوا	حسادت اصلن مداوا نمی‌شود
عیلاوه	ایتا دئه عیلاوه کۆن	اضافه	یکی دیگر اضافه کن
غۆرصه	غۆرصه خۆردن نوأ	غصه	غصه نخور
فأدا	ترا چي فأدا؟	داد	به تو چه داد؟
فأده	تي نظر أمي یۆلا فأده؟	می‌دهد	به نظرت پول ما را می‌دهد؟
فأرسه	شانس بأوردم ماسو مرأ فأرسه	کمک کرد	شانس آوردم ماسو به کمک من آمد
فأمستن	أ مؤصو فأمستن أنقد سخته؟	فهمیدن	فهمیدن این موضوع این قدر سخت است؟
فأندر	مرأ فأندر	نگاه کن	به من نگاه کن
فأكش	أ لافندا فأکش	بکش	این طناب را بکش
فأكش	دئه مي کله فأکش نأره	کشش	ذهنم دیگر کشش ندارد
فأكش	من گم وا بدن های فأکش دان دره	ادامه	من می‌گویم بس کن مدام دارد ادامه می‌دهد
فؤقا	آهینا فؤقا گیل دۆرۆن	فرو کن	آهن را در گل فرو کن
فئلم	أ فئلما بیدئی؟	فیلم	این فیلم را دیده‌ای؟
فادار	بۆشو تي زاكا فادار	سریا بگیر	برو بچه‌ات را سریا بگیر
فارسانه	بؤشو مأمدا فارسانه	رساند	رفت محمد را برساند
فاش	فاش دان دره	فحش	دارد فحش می‌دهد
فال	أ پرهن ته ره فاله	گشاد	این پیراهن برای تو گشاد است
فاکشیم	بیا أ میزا فأکشیم بیریم اؤرأ	بکشیم	بیا این میز را بکشیم ببریم آن طرف
فترات	أشان دئه فترات کاشتن درید	بیداد	این‌ها دیگر دارند بیداد می‌کنند
فته کۆدن	دئه أمرأ فته کۆدن دره	به تنگ آوردن	دیگر دارد ما را به تنگ می‌آورد
فجه	أیا چي فجه؟	ریخته	این جا چه ریخته است؟
فرخ	أن اؤن مرأ فرخ کۆنه	تفاوت	این با آن تفاوت دارد
فسفاله	چائي فسفاله فيشان	تقاله	تقاله چای را دور بریز
فسک	مي فسکا بۆرۆز ندي	راز	راز من را فاش نکنی
ففه	ففه خۆري؟	جگر سفید	جگر سفید می‌خوری؟

فلنگي	چي ره فلنگي؟	می‌لنگی	برای چه می‌لنگی؟
فلگان	سُفره ' فلگان	بتکان	سفره را بتکان
فیت	أمرأ فیت دأن دره	تحریک	دارد ما را تحریک می‌کند
فیرینی	فیرینی خوری؟	فرنی	فرنی می‌خوری؟
فیشان	مؤس بۆکۆده نانأ فیشان	دور بریز	نان کپک زده را دور بریز
فیللی	فیللی تاودن خیابانْ دۆرۆن خۆرم کار نیه	آب دهان	آب دهان انداختن در خیابان کار خوبی نیست
فینگی	چي ره فینگی-یانْ مأنستن گب زني؟	تو دماغی	برای چه مانند تو دماغی‌ها حرف می‌زنی؟
فیچال	فیچال أنْ آبأ بیگیر	بچلان	بچلان آبش را بگیر
فچم	أمان بچارْ مئن فچم کار کونیم	خمیده	ما خمیده در مزرعه برنج کار می‌کنیم
فک	فک باورده	بدبیاری	بدبیاری آورد
فگيفتم	ایمرؤ حۆقۇق فگيفتم	گرفتم	امروز حقوق گرفتم
فؤ	فؤ بزى سردأ به بزى بۆخۆر	فوت	فوت کن سرد شود بعد بخور
فۆبرده	تا کیکأ باوردیم فۆبرده	بلعید	به محض این که کیک را آوریم بلعید
فۆتۆرکسته	شال أمي کرکانأ فۆتۆرکسته	حمله کرد	شغال به مرغ‌های ما حمله کرد
فۆداشتن	کي بۆ فۆداشته؟	شلیک کردن	چه کسی بود که شلیک کرد؟
فۆرانه	أنْ کاران همه' فۆرانه	دور می‌کند	کارهای او همه را دور می‌کند
فۆندۇق	چنتا فۆندۇق دأري؟	فندق	چند عدد فندق داری؟
فۆچین	تي چۆمانأ فۆچین بۆخۆس	چشم‌ها را ببند	چشم‌هایت را ببند بخواب
فۆکۆده	شیرأ فۆکۆده فرشْ سر	ریخت	شیر را روی فرش ریخت
فۆکۆن فیشان	أيا همیشک فۆکۆن فیشان	ریخت و پاش	این‌جا همیشه ریخت و پاش است
فۆگۆردسته	فۆگۆردسته خۆفته	روی شکم خوابیدن	روی شکم خوابیده است
فۆگۆردسته	أمي خانه دیفار فۆگۆردسته	واژگون شد	دیوار خانه ما واژگون شد
قۆوت	أنْ دسأ قۆوت دینه	توان	دستش توان ندارد
قاتۇق	ایچه قاتۇق دۆکۆن کاسه مئن	خورش	کمی خورش در کاسه بریز
قار	مي مرأ قاره	قهر	با من قهر است
قاق	خبرأ کي بیشتاوستیم قاقأ بۇستیم	حیران	خبر را که شنیدیم حیران شدیم

قايىنا	بىلاخرە بىئىستىم اونا قايىنا بۆكۈنم	مىتقاعد	بالاخرە توانىستىم آن را مىتقاعد كنىم
قىش	مى قىشا بىدىي؟	كىمىرىند	كىمىرىندىم را دىدەھاي؟
قۇرۇچ	ايىچە يۇل قۇرۇچ بۆكۈدۇم	پىس انداز	كىمى يۇل پىس انداز كىردىم
قۇشۇمە مۇ	بۇشۇ تى قۇشۇمە مۇيا چاكۇن	آشفتە مو	برو موھاي آشفتەات را درىست كىن
كاشكارأت	ايتا كاشكارأت دار جۇر نىشتە	زاغ	يىك زاغ بالاي درخت نىشتە است
كۇتر	كۇترانا سىرادىن	كىبوتر	كىبوترها را رها كىن
كۇر	اۇ كۇرا فاندىر	دىختر	آن دىختر را نگاه كىن
كۇرا	كۇرا بىشىم؟	كىدام طرف	كىدام طرف برويم؟
كۇل	بىنا خۇ كۇل سىر	شانه	روى شانەھاش گذاشت
كۇل	ا چاقۇ كۇلە	كىند	اين چاقۇ كىند است
كۇيا	مى شاررۇر كۇيا نھا؟	كىجا	شاررۇر مىن كىجا است؟
كۇيتا	كۇيتا دىسكىش تى شىن ايسە؟	كىدام يىك	كىدام دىستكىش مال تو است؟
كۇيدانە	كۇيدانە-يا گى؟	كىدام يىك	كىدام يىك را مىگوئى؟
كىئۇدامردى	تى كىئۇدامردى تە رە بدر خۇرە	داورى	داورىات بە درد خودت مىخورد
كىن كىن	كىن كىن داشتى اكه ائى	اين يا آن يا كىردىن	اين يا آن يا مىكرد كە چە زمان مىآيى
كىئوانى	مى يىلە مار ايتا كىئوانى-يە	كىدبانو	مادىربزرگ مىن يىك كىدبانو است
كالباسى	كالباسى باوردىم	نحسى	دىچار نحسى شدىم
كاس	تى كاس چۇما خۇش دارم	آبى	چىشمھاي آبىات را دوست دارم
كال	ا بە كاله	نارس	اين بە نارس است
كاكا	ايىچە كاكا چاكۇن بۇخۇرىم	پىنكىك	كىمى پىنكىك درىست كىن بخورىم
كىخ	ا شامپۇ كىخ نۇكۇنە	كىف	اين شامپۇ كىف نىمىكىند
كرأ	كرأ شىم	ھىمىن الان	ھىمىن الان مىروم
كىردكار	تى كىردكارا چاكۇن	رىفتار	رىفتارت را درىست كىن
كىرچ	پۇر كىرچە	تىرد	خىلى تىرد است
كىرك	كىركان كىتكىناس كۇنىدى	مرغ	مرغها قىدقد مىكىند
كىش	اۇن كىيسە اۇ كىش نىشتە؟	گوشە	آن كىيست آن گوشە نىشتە است؟
كىشە	بىيا مى كىشە	آغوش	در آغوش مىن بىيا
كىشك	دۇمىرتبە كىشكا بۇستى؟	لوس	دوبارە لوس شدى؟

کفته	تي ميداد زيمين ^۲ سر کفته	افتاده است	مداد تو روی زمین افتاده است
کل	أ مردأى کله	کچل	این مرد کچل است
کلانه	بۆشۆ او کلانه ' بأور	منقل	برو آن منقل را بیاور
کلاچ	کلاچ پینیرأ اؤساد	کلاغ	کلاغ پینیر را برداشت
کلاچ ملاچي	أمیرحؤسئن ایتأ کلاچ ملاچي یرهن دؤکۆده بۆ	سیاه و سفید	امیرحسین یک پیراهن سیاه و سفید پوشیده بود
کلماجین	أ سئب کلماجینه	کرم خورده	این سیب کرم خورده است
کله	بۆشۆ کله ' واگیران	اجاق	برو اجاق را روشن کن
کي	کي تأنه مي مرأ بأیه؟	چه کسی	چه کسی می تواند با من بیاید؟
کي	...أتۆ نیه کي	که	...اینطور نیست که
کیتاب	أ کیتاب مي شینه	کتاب	این کتاب مال من است
کیس	مي رختان کیس بۆخۆرده	چروک لباس	لباس هایم چروک شده است
کیشۆ	میداد کیشۆ دۆرۆن نئابۆ	کشو	مداد داخل کشو نبود
کیشکا	کیشکائان مۆرغانه جأ بیروُن آیید	جوجه	جوجه ها از تخم بیرون می آیند
گئل	بۆشۆ ایتأ گئل مه ره بأور بینیشینم	چهارپایه کوچک	برو یک چهارپایه کوچک برایم بیاور بنشینم
گوار	أمان گوار ^۲ امرأ غذا چأکۆنیم	تره	ما با تره غذا درست می کنیم
گگج	سبزي-يان ^۲ دۆرۆن گگج مرأ ویشتر خۆش آیه	شاهی	میان سبزی ها شاهی را بیشتر دوس دارم
کۆ	بیأ بیشیم کۆ	کوه	بیا به کوه برویم
کۆجدانه	مي کۆجدانه برارأ بیدئي؟	کوچک	برادر کوچک من را دیده ای؟
کۆدن	چي کۆدن دري؟	انجام دادن	چه کاری داری انجام می دهی؟
کۆر ^۲ قۆقۆ	کۆر ^۲ قۆقۆیا فأندر	جغد	جغد را نگاه کن
کۆرش	مي غذا کۆرشأ بۆ	جزغاله	غذایم جزغاله شد
کۆشتن	پۆتارانا کۆشتن نوأید	کشتن	مورچه ها را نکشید
کۆلک	کاموا کۆلکأ بۆسته	درهم	کاموا درهم شده است
کۆمۆش	کۆمۆشأ فأندر	لاک پشت	لاک پشت را نگاه کن
کۆناکۆنا	کۆچه دوسته بۆ کۆناکۆنا واگردستیم	عقب عقب	کوچه بسته بود عقب عقب برگشتیم

کۆنه	أ دارأ كۆنه سخته	ريشه	ريشه اين درخت قوی است
کۆنه مۆنه	کۆنه مۆنه کۆدن نوأ	ترديد	ترديد نکن
کۆنۆس	کۆنۆس خأیی؟	ازگیل	ازگیل می‌خواهی؟
کۆکلا	کۆکلا دیچئن دره	توطئه	دارد توطئه می‌کند
گۆرخانه	ایمرؤ گۆرخانه وارش بؤ	رعد	امروز باران با رعد بود
گۆزکا	گۆزکایأ بیده-ئی؟	قورباغه	قورباغه را دیدی؟
گئسه	خؤ مۆنأنا گئسه کۆنه	بافتن مو	موهایش را می‌بافد
گاب	رجب خؤ گابأ فۆرؤختن دره	گاو	رجب دارد گاوش را می‌فروشد
گاره	جغله ' بیر گاره دۆرۆن بۆخۆسان	گهواره	نوزاد را بیر در گهواره بخوابان
گاز	می گاز مرأ در کۆنه	دندان	دندانم درد می‌کند
گاز ایشکره	دیشب خؤفته-بی گاز ایشکره کۆدی	ساییدن دندان‌ها به هم	دیشب خواب بودی دندان‌هایت را به هم می‌ساییدی
گاچ	تی یا گاچه مگه؟	پای ناراست	مگر پای تو ناراست است؟
گاگلف	گاگلف أرا دؤار کۆنم	بعضی اوقات	بعضی اوقات از این طرف عبور می‌کنم
گب	أ گب کی گؤفتن درم اؤرارسالان' شینه	سخن	این سخن که دارم می‌گویم برای سال‌های دور است
گب	می أمرأ گب بزَن	سخن	با من سخن بگو
گب جکشه	بۆزۆر خأستی می جا گب جکشه	حرف بکشد	به اجبار می‌خواست از من حرف بکشد
گب خبربر	گب خبربر' أمرأ گب زئن نوأ	خبرچین	با خبرچین حرف نزن
گب گب' سر	گب گب' سر بأورده	حرف تو حرف	حرف تو حرف آورد
گرا دن	گرا دن بأیه	سُر بده	سر بده بیاید
گراپئت	گراپئتأ بیدین	کچ و کوله	آن کچ و کوله را ببین
گرد' گیج	بیشیم لایجۆن گرد' گیج بزَنیم	گشت و گذار	برویم لاهیجان گشت و گذار کنیم
گرد' کله	أمی گرد' کله' لاف دکفته	دورهمی	دورهمی ما به هم خورد
گردستن	هرأ گردستن دبیم	قدم زدن	همین اطراف قدم می‌زدیم
گردن پسه	می گردن پسه-یا جۆش بزه	پشت گردن	پشت گردنم جوش زده است
گردیم	هرأ گردیم	قدم می‌زنیم	همین اطراف قدم می‌زنیم
گرزه	گرزه خؤراک أغۆزه	موش	غذای موش گردو است

گرزک	گرزک مرا بگشته	زنبور	زنبور من را نیش زد
گرمش	گرمش امون دره	باد گرم	دارد باد گرم می‌آید
گرگر	زاکان گرگر وناشته بوخوسم	سر و صدا	سر و صدای بچه‌ها اجازه نداد بخوابم
گلاس	درجکا گلاس بوم	خیره	به پنجره خیره بودم
گمچ	گمچ منن اغوز قاتوق چاکون	گمچ	در گمچ فسنجان درست کن
گه	خوره گه	می‌گوید	از جانب خودش می‌گوید
گیج گیجی	مرا گیج گیجی دان نوا	قلقلک	من را قلقلک نده
گیرینجی	گیرینجی مو مرا خوش آیه	موی فر	از موی فر خوشم می‌آید
گزر	گزر آب چوم ره خوبه	هویج	آب هویج برای چشم خوب است
گل	میرزا کوچی خان ایتا ییله گل بو	شخصیت	میرزا کوچک خان یک شخصیت بزرگ بود
گلف	گلف بینیشینید	با فاصله	با فاصله بنشینید
گود	می مرد گودان دیرو بامؤبید امی خانه	خانواده	دیروز خانواده شوهرم به خانه ما آمده بودند
گوده	خو رختانا گوده بوکود	قلمبه	لباس‌هایش را قلمبه کرد
گوزارش	ایمشب وا می گوزارشأ تومانا کونم	گزارش	امشب باید گزارشم را تمام کنم
گوش کون	می گوش کون بوگوفته	دم گوش	دم گوشم گفتم
گول	ا گولا ته ره بیهئم	گل	این گل را برای تو خریدم
گولاز	امی گولاز ان کی گیلکیم	افتخار	افتخار ما این است که گیلک هستیم
گولدان	می گولدان بشکفته	گلدان	گلدانم شکست
گولی	می گولی مرا در کونه	گلو	گلویم درد می‌کند
گومار	گومار پوشت جوخوخت	بوته‌های خار	پشت بوته‌های خار پنهان شد
گومگومه	می گوش کون گومگومه کودی	پچ پچ	دم گوشم پچ‌پچ می‌کرد
لوجنک	بوشو لوجنکا دود ییچا نایه بودورون	دریچه پشت‌بام	برو دریچه پشت‌بام را ببند گربه داخل نیاید
لوقت	تی پا سر بئس هی کس لوقتاً کشئن نوا	منت	روی پای خودت بایست منت کسی را نکش
لا	ا کاغذا بنه تی دفتر لا	بین دو چیز	این کاغذ را میان دفترت بگذار

لا	هرچي زأمت بکشه-بیمأ لا بؤكؤد	تباه	تمام زحمت‌های ما را تباه کرد
لابدان	لابدانأ بیگیر	عنكبوت	عنكبوت را بگیر
لار	أ تؤرف لاره	پوک	این ترب پوک است
لافند	لافندأ كؤيا بنأئي؟	طناب	طناب را کجا گذاشتی؟
لانتی	أ لانتيا بیدین	مار	این مار را ببین
لانتؤز	چي ره لانتؤز تآوده؟	جفتک	برای چه جفتک می‌اندازد؟
لته	او لته ' مرأ فأدن ميزأ يأكؤنم	دستمال	آن دستمال را به من بده میز را تمیز کنم
لس	غذا خؤردن' پسي آدم لسأ به	شل و وارفته	آدم بعد از غذا خوردن شل می‌شود
لقد دمج	گؤلانا لقد دمج نوا كؤدن	لگدمال	گل‌ها را لگدمال نکن
لیه	ليه ' تآود	توپ	توپ را پرتاب کن
لچه	چیچینی دار' لچه نیشته	فراز	گنجشک بر فراز درخت نشسته است
لؤاس	لؤاس دامان' مئن زیویسته	روباه	روباه در جنگل زندگی می‌کند
لؤچ	لؤچي مگه؟	چپ چشم	مگر چشمات چپ است؟
لؤچان	أمرأ لؤچان زنه	پشت چشم نازک کردن	برای ما پشت چشم نازم می‌کند
مأر	مي مأر بؤشو كار' سر	مادر	مادر من به سر کار رفته است
مأر' مرد	بعضي-تأ زأكان مأر' مرد دأريدي	ناپدری	بعضی از بچه‌ها ناپدری دارند
مأنستن	خؤ پئر' مأنستن گب زنه	مانند	مانند پدرش صحبت می‌کند
مئخ	بجمسته مئخانا فیشان	میخ	میخ‌های خم‌شده را دور بریز
مئوه	مئوه 'نا بؤشوستي؟	میوه	میوه‌ها را شستی؟
ما	ايتأ ما بدن	بوسه	یک بوسه بده
ما	أ ما وا بشم مؤسافرت	ماه	این ماه باید به مسافرت بروم
مائي	أكبر دؤتا سيفيد مائي بيهه-بؤ	ماهی	اکبر دو عدد ماهی سفید خریده بود
مات	چي ره ماتأ زئي؟	حیران	برای چه حیران شدی؟
ماتؤر	مي ماتؤر رؤشنا نيهه	موتور	موتورم روشن نمی‌شود
ماده	مي ماده مرأ در كؤنه	معدة	معدة‌ام درد می‌کند
ماز	او مازأ مرأ وأسينم مي كفشأ	واکس	آن واکس را بده به کفش‌ام بمالم
مازؤ	مي مازؤ در كؤنه	ستون فقرات	ستون فقراتم درد می‌کند

ماسکاً	ماسکاً باري-يا تۆمانا كۆن	مسخره	مسخره‌بازی را تمام كن
ماشل	مي مائرَ مرا شۆن دريم مي ماشلَ خانه	خاله	با مادرم به خانه خاله‌ام می‌رويم
ماشه	او ماشه=يا مرا فادن	انبر فلزی	آن انبر فلزی را به من بده
ماشك	ماشكاً تاود	تور ماهی‌گیری	تور ماهی‌گیری را ببنداز
ماقؤل	ماقؤل بۆگؤفتم	...چه خوب شد كه	چه خوب شد كه گفتم
مالا	مي يئر مالايه	ماهی‌گیر	یدرم ماهی‌گیر است
ماندگي گيفتن	بدأ اييچه ماندگي بيگيرم	خستگی در كردن	اجازه بده کمی خستگی در كنم
ماچي	ايتا ماچي مرا ديهي؟	بوسه	يك بوسه به من می‌دهي؟
مترس	باغَ مترسه	مترسك	مترسك باغ است
مته	مته نهان نوا	مزاحمت	مزاحمت ايجاد كن
مجاز	مي مجاز نبره	مزاج	با مزاج من سازگار نيست
مدار	ها مدار بۆشؤ جؤلؤ	روش	به همين روش جلو برو
مرا	مرا بۆگؤ چي خائي؟	به من	به من بگو چه می‌خواهي؟
مراغ	آدمأ مراغا گيره	چندش	آدم چندش‌اش می‌شود
مرجانه	ا كارتانا مرجانه فگيفتم	رايگان	اين كارت‌ها را رايگان گرفتم
مردَ برار	مي مردَ برارَ خانه ها كوچه دؤرونه	برادر شوهر	خانه برادر شوهرم داخل همين كوچه است
مردَ برار زن	تي مردَ برار زنا بيدئم	زن برادر شوهر	زن برادر شوهرت را ديدم
مردَ خاخؤر	مي مردَ خاخؤر بۆشؤ خارج	خواهر شوهر	خواهر شوهرم به خارج رفته است
مردَ خاخؤرزا	مي مردَ خاخؤرزا اُمي خانه ايسا	خواهرزاده شوهر	خواهرزاده شوهرم خانه ما است
مردأى	ا مردأى دپروز بامؤ	مرد	اين مرد دپروز آمد
مردؤم	مردؤم همه بامؤبيد	مردم	همه مردم آمده بودند
مضرت	أنقد كي مضرتي تي جان همه جيجايه	شرور	آن‌قدر كه شرور هستی تمام بدنات زخمی است
مل	أن انازَ مزه مله	گس	مزه اين اناز گس است
من	من بۆشؤم	من	من رفتم
مه ره	ا كفشأ مه ره بيهئم	برای خودم	اين كفش را برای خودم خريدم

مي	مي مار أمۇن دره	من	مادرم دارد می آید
ميان	ا گب اُمي ميان بمانه	بين	این حرف بين خودمان باشد
مچد	مچد شۇن دري؟	مسجد	به مسجد می روی؟
مچه	أمين خۆ مچه ' عمل بۆكۆده	چانه	امین چانه اش را عمل کرده است
مک	مي سراً مکأ كۆده	شوره سر	سرم شوره زده است
مۆران	آهين مۆران بزه	زنگ آهن	آهن زنگ زده است
مۆرجه	اييچه مۆرجه دۆكۆن	عدس	کمی عدس بریز
مۆرغانه	دۆتا مۆرغانه باور	تخم مرغ	دو عدد تخم مرغ بیاور
مۆرغانه دشکن	بیا مۆرغانه دشکن چاکونيم	نیمرو	بیا نیمرو درست کنیم
مۆس	مۆس بۆكۆده	کپک	کپک زده است
مۆسافرت	أئي بيشيم مۆسافرت؟	مسافرت	می آیی به مسافرت برویم؟
نأرم	تي شۆماره' نأرم	ندارم	شمارهات را ندارم
نأنسته-بۇ	نأنسته-بۇ ا کارأ بۆكۆده	ناآگاهانه	ناآگاهانه این کار را کرد
نۇبدان	اي نفرأ باور نۇبدانأ چاكۆنه	ناودان	یک نفر را بیاور ناودان را درست کند
نۇرۇزىل	جلالي تقويم' مئن ۱۷ مۆرداد نۇرۇزىله	نوروزیل	در تقویم جلالی ۱۷ مرداد نوروزیل است
نۇغان	أمان گیلان' مئن پور نۇغان دأريم	کرم ابریشم	ما در گیلان کرم های ابریشک زیادی داریم
نابرياري	أن مي نابرياري-يه	نابرداری	این نابرداری من است
ناجه	ناجه دأرم ايمرو بازی-يا سر بييم	امید	امیدوارم امروز در بازی پیروز شویم
ناحق و نابؤد	ناحق و نابؤد كرا زجر كшим	به ناحق	به ناحق داریم زجر می کشیم
ناخبر	رضا ناخبر بامؤ اُمي خانه	سرزده	رضا سرزده به خانه ما آمد
ناخۆش آوال	ايمرو اييچه ناخۆش آوالم	مريض	امروز کمی مريض هستم
ناخۆن	مي يا ناخۆن بشكفته	ناخن	ناخن یایم شکست
ناخۆن	تي ناخۆنأ بيگير	ناخن	ناخونات را بگیر
ناره	ناره كۆدن دره	نعره	دارد نعره می زند
نازىداشته	أمي زاكأن نازىداشته=ئيد	نازپرورده	بچه های ما نازپرورده هستند
ناسؤس	بۆشؤ ناسؤسأ باور	تلمبه	برو تلمبه را بیاور
ناقلن	ناقلن تۆ اُمي مرأ بيا	لاقل	لاقل تو با ما بیا

ناکس	ناکس ۛ پۛشتين بۛستن نوأ	نامرد	از نامرد حمايت نکن
نتاج	أمان گيلک ۛ نتاجيم	نسل	ما از نسل گيلک هستيم
نجاڭ	نخاستي بآيه نجاڭ ۛ مرأ أنا بأوردم	اجبار	نمی‌خواست بيايد به اجبار او را آوردم
ندار	ندار ۛ آدمه	فقير	آدم فقيری است
نشأ	راشياً آب بيگيفته شۛن نشأ	نمی‌توان	آب جاده را فراگرفته است نمی‌توان رفت
نقل	ايتأ نقل بۛڭو	داستان	يك داستان بگو
نم	أمي وسيله'نا نم بزه	رطوبت	وسايل ما را رطوبت زده است
ننأ	فاكتۛران ميز ۛ سر ننا	نيست	فاكتورها روی ميز نيست
نهأن	يلايأ نهأن درم كله ۛ سر	گذاشتن	دارم پلو را روی گاز می‌گذارم
نوأ	اوٛو ڭب زئن نوأ	نکن	آن طور صحبت نکن
نیده بیده	نیده بیده-کانأ مأنه	ندید بدید	مانند ندید بدیده‌ها است
نيشت	همه-تا نيشت مئن ايسأيد	نشست	همه آن‌ها در نشست بودند
نيشتاو	زأكي-يم نيشتاو بي	سرتق و لجوج	كودكي هم سرتق و لجوج بودی
نيميزڭيره	درا نيميزڭيره وأكون	اندکی	در را اندکی باز کن
نيويړه	مرأ سربسر نهأن نوأ نيويړه بد ديني-يا	وگرنه	من را اذيت نکن وگرنه بد می‌بینی‌ها
نيويشتن	کيتاب نيويشتن درم	نوشتن	دارم کتاب می‌نويسم
نيچ	أ نوخۛدان نيچه	ديريز	اين نخودها ديريز هستند
وأبرازه	أ پرهن ترأ وابرازه	شايسته است	اين پيراهن شايسته تو است
وأجه	تي دوماغأ اي چي وأجه	چسبیده است	چيزي روی بينيات چسبیده است
وأده	أمرأ وأده بيگيفته	دعوت	ما را دعوت کرده است
وأسي	وأسي دو تا نان فڭيفته-بيم	بايد	بايد دو عدد نان می‌گرفتم
وأسي	ايمرو پۛر کار دارم، هأن ۛ وأسي زۛد بأموؤ	به خاطر	امروز کارم زياد است، به خاطر همين زود آمدم
وأمجي	چي ره وأمجي؟	جستجو می‌کنی	برای چه جستجو می‌کنی؟
وأمرازه	أ ڭبان ترأ وأمرازه	شايسته نيست	اين حرف‌ها شايسته تو نيست
وأورس	او زناكا وأورس	پيرس	از آن زن پيرس
وأورسي	هرچي وأورسي ترأ ڭب بسرأ كۛنه	پيرسی	هر چه پيرسی حرف را عوض می‌کند

وَأَجْنِ	خَوْ خانِه سِرْأ وَاَجْنِ درِه	کندن	دارد سقف خانه‌اش را می‌کند
وَأَجْوَكْ	دارأ وَاَجْوَكْ	بچسب و بالا برو	به درخت بچسب و بالا برو
وَأَكْفَتِه	أَمْرأ وَاَكْفَتِه	پيله کرد	به ما پيله کرد
وَأَكْفَتِمْ	أَمَان وَاَكْفَتِمْ	از یا افتادیم	ما از یا افتادیم
وَأَكْوَدِه	مَأْمَدأ وَاَكْوَدِه بَامؤ	رساند	محمد را (به مقصد) رساند و آمد
وَأَكْوَن	درأ وَاَكْوَن	باز کن	در را باز کن
وَأَگَرْدَان	أ کِيتَابأ تَوْ وَاَگَرْدَان بَوَكْوَدِي؟	ترجمه	این کتاب را تو ترجمه کردی؟
وَأَگَرْدَان	أَو شَامِي-يَا وَاَگَرْدَان	پشت و رو کن	آن شامی را پشت و رو کن
وَأَگَرْدَانْدِه	أ خِيَابَانْ ايسْمَأ وَاَگَرْدَانْدِه	تغییر داده‌اند	نام این خیابان را تغییر داده‌اند
وَأَگَرْدَانْتُمْ	کِيتَابأ وَاَگَرْدَانْتُمْ	عودت دادم	کتاب را عودت دادم
وَأَگیرَان	گازأ وَاَگیرَان	روشن کن	اجاق را روشن کن
وئر	تَانِي أ رَوْخَانَأ وئر بَزْنِي؟	گذشتن از عرض رودخانه	می‌توانی از عرض این رودخانه عبور کنی؟
وا	أيتَأ اَوْتيتَأ نَأْرِه همه وا بَأْتيد	باید	این و آن ندارد، همه باید بیايند
وا	سردْ وا دمه	باد	باد سرد می‌وزد
وا	هرچي خَوْرَم هِنْدِه مرأ وا	میل داشتن	هرچه می‌خورم باز هم میل دارم
وابؤن	در وابؤ	باز شدن	در باز شد
واترکستم	خَانْدِه جَأ وَاْتَرکستم	ترکیدم	از خنده ترکیدم
واتين	گِيدِي کَوْرُونَا وَاْتين دَأْرِه	مسری	می‌گویند کرونا مسری است
واجؤر	أ بَج وَاَجؤر کَوْنِه	ری	این برنج ری می‌کند
واجام	ميرزاقاسمي وَاجامْ جَأ چَأکْوَدِه به	بادنجان	میرزاقاسمی از بادنجان درست می‌شود
واجاوره	هر چي خَوْرِه وَاچاوره	قی می‌کند	هر چیزی می‌خورد قی می‌کند
واخان	أَنَا وَاخان	دوباره بخوان	این را دوباره بخوان
واخب	أَمَان دِيرَوْ وَاخْبَأ بَوُسْتِمْ	آگاه	ما دیروز آگاه شدیم
واخؤر	آب وَاخؤر	بنوش	آب بنوش
واد	وِيرِيز تِي وَاَدَأ بِيگِيرَم	اندازه	بلند شو اندازه‌ات را بگیرم
واداشته	أَمْرأ وَاداشته أ سِرْدْ هَوَا دَوْرَوْن بئْسِمْ	وادار کرد	ما را وادار کرد در این هوای سرد بمانیم

واروختن	گیلانا واروختن درد	غارت کردن	دارند گیلان را غارت می‌کنند
وارستن	وارش وارستن دره	باریدن	دارد باران می‌بارد
وارسی	ایچه اؤشتنر همه ' وارسى کؤدید	بازرسی	کمی آن طرفتر همه را بازرسی می‌کردند
وارسی	وا اول وارسى بۆکونید	تحقیق	باید ابتدا تحقیق کنید
وارش	دیرو وارش بامو	باران	دیروز باران آمد
واز	گوزکایا فاندیر چوتو واز کونه	پردن	قورباغه را ببین که چطور می‌پرد
واز و ولنگ	زاکان یارک' دورون چي واز و ولنگي کونیدی	جست و خیز	بچه‌ها در پارک چه جست و خیزی می‌کنند
وازده	مرا وازده باورده	به تنگ آمدن	من را به تنگ آورده است
وازن	تي کفشأ وازن بیشیم	بیوش	کفش‌ات را بیوش برویم
واستن	اؤن چیسه تي دینا وأسنن دري؟	مالیدن	آن چیست داری به صورتت می‌مالی؟
واسرا دان	أمرأ واسراً دأ	پی نخود سیاه فرستادن	ما را پی نخود سیاه فرستاد
واسوجانه	أمي خونا واسوجانه تا خو مدرکأ فأكيفت	سوزاند	خون ما را سوزاند تا مدرک‌اش را گرفت
واسوخسته	ترا واسوخسته آدم هفتاد سال ياکي نأره	برخورده کرده	آدم به تو برخورده کند تا هفتاد سال پاک نیست
واش	گاب' ره خاش فوکونه سک' ره واش	علف	برای گاو استخوان می‌ریزد برای سگ علف
واشان	بوشو جابأ واشان	پهن کن	برو رختخواب را پهن کن
واشکاف	أ پرهن' درزأ واشکاف	بازکن	درز این پیراهن را باز کن
واشکاف	مرا حالي نؤبؤسته، ایچه واشکاف	بیشتر توضیح بده	متوجه نشدم، کمی بیشتر توضیح بده
واشکافیدی	باهار' وخت گولان واشکافیدی	می‌شکفند	فصل بهار گل‌ها می‌شکفند
والان	تي پرهنا اؤيا والان	آویزان کن	پیراهن‌ات را آن جا آویزان کن
والنگ	نیصف' را والنگأ دأ	انصراف	نیمه راه انصراف داد
والیشتن	گاب خو مانده ' والیشتن دره	لیسیدن	گاو دارد گوساله‌اش را می‌لیسد
وامختن	چی-یا وامختن دري؟	جستجو	چه چیزی را جستجو می‌کنی؟
واهیل	مي ديل واهیلأ بؤسته	بی‌تاب	دلم بی‌تاب شده است

واویجان	مائي-یا خۆب واویجان	برشته کن	ماهی را خوب برشته کن
واوین	أ خالاً واوین	ببر	این شاخه را ببر
واپس	چی ره واپس شوئن دري؟	عقب	برای چه داری به عقب می‌روی؟
واپلکه	تیاناً بنه بدأ اییچه واپلکه	خیس بخورد	دیگ را بگذار کمی خیس بخورد
واچرد	تا ناناً بیده نیصفاً وأچرد	تکه کرد	به محض دیدن نان نیمی از آن را تکه کرد
واکارید	بعضي-یان خأئید أمي میاناً واکارید	شکرآب کنند	بعضی‌ها می‌خواهند بین ما را شکرآب کنند
واکاشته	أمرأ أیا واکاشته	منتظر گذاشت	ما را این‌جا منتظر گذاشت
واگیر	أنّ مار أنّ گبأ واگیر کونه	تصدیق حرف	مادرش حرف او را تصدیق می‌کند
وخت	باهارّ وخت ایم گیلان	وقت	وقت بهار به گیلان می‌آیم
ودره	او ودره' فادن مرأ	سطل	آن سطل را به من بده
ورأچوک	بامو أمي ورأچوک بینیشته	در کنار	آمد در کنار ما نشست
ورجا	کیتابان آمدّ ورجا نهأ	نزد	کتاب‌ها نزد احمد است
ورف	أچور ورف کي تا هسأ بیده بو؟	برف	این‌گونه برف چه کسی تا حالا دیده بود؟
ورگ	ایتا سیا ورگ بیدئم	گرگ	یک گرگ سیاه دیدم
وسته	هأنقد مرأ وسته	کافی است	همین قدر برای من کافی است
ول	آتشّ ولا فأندر	شعله آتش	شعله آتش را نگاه کن
ولکي	اییچه بنسید ولکي أمیرم بأیه	شاید	کمی صبر کنید شاید امیر هم بیاید
ولگ	مي اينستا ولگاأ دأري؟	صفحه	صفحه اینستاگرام من را داری؟
ولگ	پئیز ولگان خوْشگیلاً بید	برگ	در پاییز برگ‌ها خوشگل می‌شوند
وهاشته	مي پئر مرأ وهاشته بأیم	اجازه داد	پدرم به من اجازه داد بیایم
ویریزانه	أمرأ أمي جا سر ویریزانه	بلند کرد	ما را از جایمان بلند کرد
ویریزانه	خابّ جا أمرأ ویریزانه	بیدار کرد	ما را از خواب بیدار کرد
ویریشته	اوئن کیسه ویریشته؟	بلند شد	آن کیست که بلند شد؟
ویریشته	بوْشو بیدین زأی ویریشته؟	بیدار شد	برو ببین بچه بیدار شد؟
ویشتا	مرأ ویشتایه	گرسنه	گرسنه هستم
ویشتر	ویشتر آب دوکون	بیشتر	بیشتر آب بریز

ويني زڻك	تي دوماغ ويني زڻكا ياكون	آب بيني	آب بينيات را پاك كن
ويگير	گوشي-يا ويگير	بردار	گوشي را بردار
ولش	بيا بيشيم ولش چيني	تمشك	بيا برويم تمشك بچينيم
و	من و حوسئن دوتائي شيم	و	من و حسين دو نفری می‌رويم
هاتو	حوكمن هاتويه كي شومان گيد	همين طور	به احتمال قوي همين طور است كه شما می‌گويد
هانه	امي دار و ندار هانه	همين است	دارايي ما همين است
هاچين	هاچين حق ساي بوكوديم	بيخود	بيخود تلاش كرديم
هاچين پلا	هاچين پلا خوردان درم	پلو خالي	دارم پلو خالی می‌خورم
هاچينه	خانه اثاثانا هاچينه فادا بوشو	رايگان	وسايل خانه را به رايگان داد رفت
هئن	چي هئن دري؟	خریدن	داري چه می‌خري؟
هر ساعت دقه	هر ساعت دقه آيه امي خانه	دم به دقيقه	دم به دقيقه به خانه ما می‌آيد
هرتا	هرتا گوشي-يان ايتا خوبي داريدي	هر کدام	هر کدام از گوشي‌ها يك خوبي دارند
هسا	هسا ايم	اکنون	اکنون می‌ايم
هش	هش نفر باموئيد	هشت	هشت نفر آمدند
هف	هف نفر ناموئيد	هفت	هفت نفر نيامده بودند
هف شب	فردا مي جفله هف شبه	جشن شب هفت زايمان	فردا جشن شب هفت زايمان کودک من است
هلاچين	زاك ره صارا دورون هلاچين چاكودم	تاب	براي بچه در حياط خانه تاب درست كردم
هلماله	هلماله اون ور جا نشم	هرگز	هرگز پيش او نمی‌روم
هم زاما	مي هم زاما هرشب امي خانه ايسا	باجناق	باجناق من هرشب خانه ما است
همه-دانه	فردا همه-دانه آئيدي	همه آن‌ها	فردا همه آن‌ها می‌آيند
هميشك	گيلان هميشك وارشي-يه	همواره	گيلان همواره باراني است
هندم هوندم	هندم هوندمه كي واران بايه	نزديك	نزديك است كه باران بيايد
هني	هني وا بيشي	باز	باز بايد بروي؟
هيزار	هيزار ريال دئه پول نيه	هزار	هزار ريال ديگر پول نيست
هيست	واران وارستي هيستا بوستم	خيست	باران می‌باريد خيست شدم

هیل	ایچی هیل دۆکۆن	گشنیز	کمی گشنیز هم بریز
یا	أنا خائي يا أونا؟	یا	این را می‌خواهی یا آن را؟
یاره	خالی‌شواشاً فادن می مآر ته ره یاره	می‌ساید	پونه را به مادرم بده برای تو می‌ساید
یاور	تأنید مرا یاور بدید؟	کمک	می‌توانید به من کمک کنید؟